

MAGYAR FALU

ALAPÍTOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VI., RÓZSA-U. 111., II. EMELET
Telefonszám: Automata 238-08
Postai csekk száma: 45.324
Megjelenik hetente egyszer

FÜGGETLEN POLITIKAI, TÁRSADALMI
ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: ZSIRKAY JÁNOS

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egy évre 10.— pengő
Félévre 5.— pengő
Negyedévre . . . 2.50 pengő

Magyar Mussolini

(P) A szentgáli gyűlésen nagyon sok érdekes felszólalás hangzott el, amit természetesen is tartunk, hiszen a silány magyar politika — valahányszor számot kell adnia tetteiről — nem mulasztja el, hogy meghalt nagyságaink koporsódeszkáiba ne kapaszkodjék. Ezt meg tudjuk érteni, mert hiszen a törpe kor mindig a nagyok és halhatatlanok gondolataiból táplálkozik, miután új, nagy gondolatokat nem tudnak adni koruknak. Tehát érthető, ha kormány-párt, ellenzék összeborul s mentik a hont, úgy, ahogy tudják. Hogy azonban a szónoklatnál nem tudnak tovább menni, ehhez már hozzászoktunk. Ezt nem is lehet nekik bűnül felróni, mert mindenki csak annyit adhat ki magából, amennyi benne van.

A sok beszéd között volt azonban egy érdekes is, amellyel érdemes foglalkozni. A kormánypárt egyik jellegzetes alakja magyar Mussolinit „követelt”. Nem tudjuk, kire célzott, de az bizonyos, hogy elárulta elégedetlenségét. Beismerte, hogy új embernek kell jönni, aki erős kézzel rendet teremtsen ebben a dzsungelben, ahol a termelő és fogyasztó két mérföldre jár egymástól.

Mi ezt már régen hirdetjük, de nem úgy, ahogy azt a képviselő úr tette. Mi nem „követeljük” a magyar Mussolinit, hanem várjuk. A Mussolinik elvégre nem követelhető tárgyak, hanem létező nagyságok, akiket a nemzetek akkor szoktak kitermelni magukból, amikor legnagyobb a veszély. Tehát nem váltható fehérneműk, hanem született élőlények, akik emberöltőkkel előzték meg közönséges kartársaikat.

Igen, nálunk is kell jönni egy erős kéznek, aki egyformán igazságosan oszt jobbra és balra. Jönnie kell mielőbb, bár nálunk sem lesz könnyebb a dolga, mint volt az olasz Mussolininek. Itt is egy elposványosodott rendszert

kell eltüntetnie, hogy felépíthesse az új világot. A bús magyar ugart kell feltörnie, hogy az „égignyúló” giz-gazok helyett itt is virág teremjen. Ahhoz pedig új világ, új emberek kellenek. Mert ma már túl vagyunk azon a koron, hogy a multak fölött elmélkedjünk. Ehhez pedig tagadhatatlanul új emberek kellenek, mert a mai, elagott, terméketlen politika sohasem tudja megteremteni a jövőt. Nincs is hozzá joguk, mert a jövő nem az övéké, hanem az új magyar generációé.

Az életet nem a haldokló ágyánál, hanem az újszülött bölcsőjénél kell keresni. Mert a haldokló

megsemmisül, az újszülött pedig nagyra nő.

Tehát jöjjön a magyar Mussolini! Nem követeljük, — de várjuk. Szerintünk él is, csak ismerje fel a nemzet. De a honatyáknak is tudomásul kell venniük, hogy a mussolinizmusnak nem az eszközei, hanem a lényege a fontos. Csakhogy akkor a munkást is éppen úgy kell szeretni, mint a tőkést; a földmívest, mint a nagybirtokost. A munkát éppen olyan értéknek kell tekinteni, mint a vagyont. Az embert nem a születése szerint kell osztályozni, hanem a szorgalma és tehetsége szerint. Különben a magyar Musso-

lini is csak pojáca lesz, éppen úgy, mint az a politikus, aki gyűléseken esküszik a demokráciára, de a parlamentben gerinctelen kezsbárány.

Új világot csak határozott akarássok és célkitűzések teremthetnek. Az örökös megalkuvók lehetnek a mindenkori rendszernek becses gyermekei, de a közéletbe lendületet, fejlődést vinni sohasem tudnak. A magyar közéletből ezeket a típusokat kell félreállítani, mindjárt megindul itt az élet s a nemzet megtalálja a maga Mussolinijét. Nem is kell „követelni”. Eljön az önmagától is.

Megyek...

Írta: Zsirkay János

Titokban, csendben megcsinálták. Az egyik lemond s ezáltal megmenekül a börtöntől, a másik bevonul a helyére, mint *hivatalos*. Azt hiszik, ezzel minden rendben lesz. Bartos úr helyén Kasnya — egy volt főispán helyén egy arcképfestő. Egészen jó csere. A *képtelen* Bartos helyén egy képes Kasnya. Hogy miért éppen ő? No, mert a pár hónapos mandátumra más nem volt hajlandó *áldozni* azt a jó pár ezer pengőcskét, ami ehhez a „műveltséghez” kellett. Négy évig túrték a Bartos doigát, húzták, ameddig csak lehetett, hogy a mentelmi jog alól valahogyan ki ne pottyanjon a rendszer e becézett alakja, akit négyszer kértek ki sikkasztás miatt. De a hüvösre mégsem engedték. Húzták, vonták a dolgot, gondolván — az idő majd csak hoz *valamit* vagy *valakit*. És hozott is: egy pingászt — aki magánóráiban festeni szokott — s néha-néha politizálni is. Már Kasnya úr volt képviselő — s akkor a zsidók iránt rajongott. Most ellenben keresztény gazdasági párti programmal lép fel — mert hát ez a vadászterület — akarom mondani: választókerület a kereszténypárt tulajdona. A pingász vállalja a pártot, ha a párt vállalja őt. De majd meg-

egyeznek. Fő, hogy sikerüljön a dolog. És miért ne sikerülne, ha ők is úgy akarják? Mondom, négy évig túrték Bartost és otthagyták a szerencsétlen nép nyakán. De mikor eljött az ember, aki Bartosnak kellett — azonnal kiírták a választást. Még pedig sürgős határidőre: 15 napra. Mint valami sürgős árverést, ami ellen még felfolyamodni sem lehet.

Két hét! Harminckét községre, hétezer szavazóra... Járatlan utakra, vasútnélküliségre: 2, mondd két hét. Nem hét — csak kettő. Ők, akik az „ügyletet” csinálták, jóelőre beszerezték az íveket. Pillanatok veszteség nélkül indult a — hadgyakorlat. Hajrá! Ugy-e szép dolog is a hajtóvadászat, akarom mondani: választás Magyarországon?

S miközben ez a „hadgyakorlat” folyik odalent Zalában, csilingel a szerkesztői telefon idefent — sírva, szinte panaszkodón mondva:

— Ők már munkában vannak. És mi alszunk? Hát cserben hagyánatok bennünket? Nem jösztek? Jöjjetek! Várunk...

Nem, nem hagyunk cserben, testvérek. Megyek. Nem szívesen, nem a magam akaratából. Két hét! Harminckét falu! Szinte lehetetlen fel-

adat. Hisz nem is beszélhetek, nem is ismerhetek meg minden testvért e rövid idő alatt... Ezt ugyan jól kieszelték... Ugy-e?

És én mégis megyek. Ugy érzem, mennem kell, vállalom kell a harcot, ha bármi is lesz a vége. Sebeket kapok? Vagy virágkoszorút? Nem kérdelem. Az el nem mondott interpellációknak egyszer úgyis elmondottaknak kell lenniük... Megyek. Felveszem a harcot. Megkísérlem, amit ők lehetetlennek hisznek és lehetetlennek tartanak: hátha a kövek is megmozdulnak...

Tudom, hogy gurulni fog a pénz. És én hagyom, hadd guruljon. Én nem pénzzel megyek, én nem vásárra megyek, én nem vadászatra készülök. Csak hadd szórják a pénzt azok, akiknek van s akik úgy kezelik az én fajtámat, mint számozott birkákat a számadó, miket akkor hajt vásárra vagy idegen karámba, amikor a gazda óhajtja. Én szentségnek tekintem a nép akaratát, amit az igazság erejével szabad csak megváltani, mert a pénz, a Júdás-pénz bemocskolja a vevőt és az eladót egyaránt. Nem pénzt viszek! Az igazságomat viszem! A meggyőződésemet, a hitemet, a rajongásomat viszem közetek, zalai magyarok! Azt a hite-

52

met, amiért immár tíz éve rovom az országot az én barátaimmal, munkatársaimmal. Azt a hitemet, amiért harcolok lapotok: a Magyar Falu hasábjain: s amely hitemnek és igazságomnak egykor meg kell váltania szenvedéseket, szegénységeket és egész Magyarországot.

Ez a hit a ti boldogulástokat sóvárogja, dolgozó magyar testvérek. Ez a hit erőt ad nekem, hogy minden terrorral, minden erőszakkal szembenézzek. Erőt ad, hogy két hét alatt 32 községben lobogtassam meg a te igazságod zászlaját. Talán merész elhatározás? Merész feladat? Lehet. De én mégis megyek.

Vagy talán jobb volna, ha nem bántanám, nem zavarnám a festőt és hagynám, hogy a végén a két úr, a volt és az új képviselő összemossolyogjanak, mondván: No, ez sikerült. Nem is ment Olyan nehezen. Nem Ezerszer nem. Megyek, megyek. És minden erőmmel, minden hitemmel, minden akadályt legyőző akaratommal meg akarom buktatni azokat, akik nem választásra készülnek, hanem vásárra s akik szerencsés anyagi helyzetükből politikai hatalmat akarnak szerezni a maguk javára és a nép további megrontására.

Megyek. Megrontom a játékuakat. Megkeserítem szórakozásuk bűnös perceit s ha lehet, mindenütt és mindenkor elmondom e politikai paráználkodás Isten és ember ellen való szürnyűségét. Megyek. Kiáltani akarok, hogy meghallják kiáltásmat az alvók is és felébredjenek reá. Nyilják meg a szemük a vakoknak és lássanak ők is.

Megyek, hogy szóljak hozzátok, apák, akiknek most családokat jövőjét verik dobra és licitálják el politikai kufárok.

Megyek. És beszélni fogok hozzátok, magyar asszonyok, anyák, tanuul híva titokban hullajtott könnyeiteket és sóhajtasaitokat, amikor látjátok rosszul táplált gyermekeitek ványadt testét és rongyos ruháit... s amikor nem tudjátok, hogy felnevelve, hol és hogyan tudják majd megkeresni mindennapi kenyerüket?... Megyek... És ha sebeket kapok a hatalom részéről? Seбай, megyek tovább, tudván, hogy én nem az ő embere vagyok, hanem a tietek, dolgozó testvérek.

Barabás kell! Barabás... Hát legyen önekik Barabás... És én megyek. És ha sebeket kapok tőletek, magyar testvérek? Ha látom, hogyan adjátok el Júdás-pénzekért a magatok jövőjét, életét, boldogulását? Ha látom, hogyan csúfoljátok meg becsületes szegénységemet, amely csak lelket tud adni, de vesztegetőpénzt nem adna, ha adhatna is... Ha tapasztalom, hogyan gúnyoljátok ki azt a szegénységet, amely miattatok maradt tiszta, mert képviselőségét nem

használta fel a maga anyagi gyarapodására... S ha látom, hogyan kacagtok szenvedéseimen — az üldözött ellenzéki és független jelölton, aki mint képviselő öt éven át nézett farkasszemet a hatalommal, fejéhez vágva annak minden bűneit s aki most éppen azért nem képviselő többé — mert téged szolgált, magyar testvér, nem a hatalmat. Azért nem képviselő, mert előtted hajolt meg s nem a hatalom előtt...

Bethlen váratlanul hazaérkezett és átvette az ügyek vezetését

A miniszterelnök hétfőn Budapestre érkezett s noha szabadsága október 2-án járt volna le, már hétfőn elfoglalta hivatalát. Erre a lépésre a súlyos gazdasági helyzet kényszerítette s még e héten rendkívüli minisztertanácsot tart, mert részt akar venni az agrárbloknak adandó válasz megszövegezésében.

A blokk pénteken ül össze, amelyen megjelenik Bethlen István gróf is és a multkor felvetett kérdésekre személyesen adja meg a választ. A sürgős kérdések, amelyeket le kell tárgyalni, a következők:

1. A fagykárkölcsonök elhalasztása. A 10 millió pengőt kitevő kölcsönből egyharmadot kell csak a gazdáknak most visszafizetni, kétharmad rész megfizetésére jelentős halasztást kapnak.

2. Az ország különböző részein összekötő utak építése, amivel a vidéki munkanélküliség jelentősen enyhíthető volna.

3. A külföld felé nagyobb gabonakészletek mozgósítása,

a kivitel intenzív elősegítésével, amire a kormányzatnak már a megfelelő összeg rendelkezésére áll.

4. Az elszegényedett birtokosok földjeinek vásárlása, illetve parcellázása. Ez az akció már egy évvel ezelőtt megindult és meg is rekedt, pedig már eddig a gyufapénzből rendelkezésre álló 12.5 millió pengővel 50.000 holdat lehetett volna földbirtokpolitikai célokra mozgósítani. Ha minden kisember nincstelen, csak 2—5 hold földhöz jut ilyen alapon,

20.000 kisgazdát lehet az akcióban részesíteni.

A parcellázásra, illetőleg szétosztásra alakított ötösbizottság működésének sürgős megkezdését rendeli el a kormány.

5. A búzaár feljavítása, illetve legalább is a mai szinten való megtartása. A kormánynak ugyan is olyan értesülései vannak, hogy

Ha tőletek kapok sebet, akiket eddig is szolgáltam s ezután is szolgálni akarok?...

Ha úgyis volna: én mégis megyek, megyek tovább az én utamon. Neked, eltévedt testvér, megbocsátok, mert nem tudod, mit cselekszel, nem tudod, hogy a magad életét, boldogságát, jövődet árulod el Ézsau egy tál lencséjéért...

Megyek tehát. Hirdetem programomat: Dolgozni a magyar dolgozókért mindhalálig!

fogyasztó szomszédaink készletei sürgősen kiegészítésre szorulnak és nagyobbarányú kivitel közvetlenül küszöbön áll.

A vásárlások máris megindultak és egyre fokozódnak. Ebben a tekintetben további messzebbmenő intézkedések is várhatók.

6. A szőlő- és borértékesítés gyors lebonyolítása, a must és a bor árának tartása azáltal, hogy a kormány módot ad szerveinek, a

különböző pinceszövetkezeteknek stb., hogy megfelelő összeggel felvásárolják a termést.

7. Az exportképes búza vetőmagjának olcsóbb áron, esetleg csere útján való terjesztése érdekében sürgős kormányintézkedés.

8. A vámrevízió kérdésében a legrövidebb időn belül megfelelő intézkedések és ennek következtében az egyes iparcikkek, főleg a termelési eszközök olcsóbbátétele. A vámrevíziós bizottság már dolgozik és munkáját gyors tempóban folytatja.

9. Az adórendszeren bizonyos változtatások. Kívánják a meglévő adónemeknek a valóságos jövedelmekhez való arányosítását, azonban gyökeres adóreformról nincs szó.

10. A kartelltörvényjavaslatnak a Ház összeülése után való gyors tárgyalása. A blokk tegnapi értekezletén a legerőteljesebben követelték ugyan a kartelleknek a törvényjavaslatban tervezett intézkedéseken túlmenő megrendszabályozását, azonban az agrárképviselők többsége Zsitvay Tibor javaslatát megfelelő módosításokkal kielégítőnek tartja.

Ezek azok a sürgős kormányzati intézkedések, amelyeket az agrárképviselők most várnak.

Ernszt Sándor elfoglalta hivatalát

Az új népjóléti miniszter hétfőn reggel elfoglalta hivatalát s azonnal fogadta a tisztviselői kart, akiket Dréhr Imre és Scholtz Kornél államtitkárok vezettek a miniszter elé. Dréhr Imre politikai államtitkár a szokáshoz híven benyújtotta lemondását. Az államtitkári állásra most nagy a tülekedés. A kereszténypárt is magának követeli, de a kormánypárt is tartani akarja. Amint mondják, minden kis csoportnak megvan a maga jelöltje.

A miniszter hivatalának elfoglalása után meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést. Mindekelőtt kegyeletes szavakkal áldozott elhunyt elődjének, akit pótolni nem lehet és akinek munkakörét betölteni rendkívül nehéz feladat.

Arról beszélt azután az új népjóléti miniszter, hogy miután már a minisztérium címében is benne foglaltatik a munkaügy, a legintenzívebben foglalkozni kell minden olyan kérdéssel, amely a munkásság helyzetének javításával és általában a munkás problémájával összefügg.

Hangoztatta a miniszter, hogy a társadalmi egyenlőtlenségekből származó viszálykodások kiküszöbölése egyik legfontosabb célja

kell, hogy legyen a népjóléti miniszternek. Ezt szeretné voltaképpen munkásságának tengelyévé tenni. Minden törekvése odairányul, hogy munkásságában ne csak a szeretet, hanem az igazságosság nagy gondolatát valósítsa meg.

Gyű-hó!

írta: félegyházi Nagy Lajos.

Gyű hát sárga, gyű hát fakó!
Nincs már messzi ide Makó;
Azontúl csak kocorászunk
S meg sem állunk, amíg látunk...

Fáradt gyeplőt megeresztem,
Ha mindjárt ez lesz a vesztém, —
Ég beborult, föld megindult,
Lehet még úgy, hahogy nem volt.

Bőven hull az Isten átka!
Napos utat vak nem látja;
A fül siket, mint nagyágyu
S a lélek sír, ha nem bárgyú. —

Bábel tornyot nem emeltünk,
Mégsem értjük magyar nyelvünk;
Testvéröklök fenyegetnek
S fut a nyoma szeretetnek.

Nincs mit adni? Minek kérjünk!
Nyomorúság izzadt bérünk,
Másképp élni jaj, nem tudunk;...
Hó két lovam, hová jutunk!?

Hó te fakó, hó te sárga!
Mennénk lassan kocogásba,
(Hova jutunk, hogy hova nem? —)
Gyeplőm sírva löcsre vetem...

Bartos János országgyűlési képviselő lemondott mandátumáról

Andaházi Kasnya Béla

kifizette az adósságát, hogy elnyerhesse a pacsai mandátumot

Már régóta rebesgették, hogy Bartos János lemond a pacsai mandátumról, mert olyan adósságokba keveredett, ami miatt bűnvádi eljárást indítottak ellene.

Bartos Jánost az általános választások alkalmával csutakolták be Drózd Győző ellen, akit pedig a kerület népének nagy többsége támogatott. Az ajánlásoknál ütöttek el, azáltal, hogy sokezer ajánlását meg-

semmisítették.

Bartos azóta sem volt a kerületben s a parlament munkájában sem vett részt, mert a hullámok összecaptak felette. Most úgy keveredett ki a bajokból, hogy hír szerint Andaházi Kasnya átvállalta az adósságát, aki egykor szélsőbaloldali volt, most azonban kijárta a keresztény gazdasági pártnál, hogy hivatalos jelöltként léptették fel.

Bartos bukása

Bartos bukása már 1924-ben kezdődött, amikor Klein Elektől elszámolásra 1800 pengőt vett át és az összeget jogtalanul eltulajdonította. Egy másik ügyben készfizető kezességét vállalt, noha fizetése már előzőleg 50.000 pengő erejéig le volt foglalva, ingóságait részben elárverezték, részben kiigényelték. Ilyen körülmények között Bartos János a cégeket fizetési képessége tekintetében fondorlatos tévedésbe ejtette és nekik több mint 10.000 pengő kárt okozott.

Bartos János egyeseknek kilátásba helyezte, hogy ellenszolgáltatás mellett különféle engedélyeket szerez. Előlegeket is vett fel, az engedélyeket azonban nem szerezte meg, a felvett összegeket sem fizette vissza.

Ezért a budapesti ügyészség a képviselőháztól Bartos mentelmi jogának felfüggesztését kérte, hogy bíróság elé állíthassák. A mentelmi bizottság elhatározta, hogy Bartos mentelmi jogának felfüggesztését ja-

vasolja a képviselőháznak.

Bartos János személyével legutóbb 1929 október 30-án foglalkozott a mentelmi bizottság, amikor Selymes Bertalan és társainak tízrendbeli feljelentése alapján ugyancsak család bűntette címén kérte a főügyészség Bartos mentelmi jogának felfüggesztését. Különböző engedélyek kijárásáról volt itt is szó.

Bartos János szomorú karrierje sokkal kedvezőbb körülmények között indult, semhogy gondolni lehetett volna erre a példa nélkül álló összeomlásra. A békeidőkben is szerepelt már Bartos János, aki még a boldog Nagy-Magyarország idején Zólyom vármegye szolgálatában állott és 1905-ben már vezetője volt a keresztényszocialista párt felvidéki szervezkedésének. Néhány évvel később már Budapesten dolgozott, 1910-ben pedig Aranyosmarót képviselőjévé választották. Egészen a Károlyi forradalomig tagja volt az országháznak és Károlyi Mihály gróf kinevezte felvidéki kormánybiztosnak.

Az első üzlet

A Károlyi kormány alatt mindvégig megmaradt helyén és az összeomlás után a cseh megszállás ellen tiltakozva, megalakította a Magyarországi Tótok Tanácsát. A kommun alatt részben Bécsben, részben Szegeden dolgozott, így került összeköttetésbe az ellenforradalom vezetőivel. A kommun bukása után a Friedrich-kormány kormánybiztosa lett Esztergom, Győr, Komárom és Veszprém vármegyéikben. Egy cukorüzletből kifolyólag Pallavicini György őrgróf, a Dunántúl akkori főkormánybiztosa, lemondásra szólította fel és kénytelen is volt lemondani.

Már az első nemzetgyűlési választá-

ásokon az ugodí kerület keresztény nemzeti egyesülepárti programmal megválasztotta Bartos Jánost és mandátumot szerzett az 1922-es választásokon is. Úgy ekkor, mint azután az 1926-os választásokon Drózd Győzővel állott szemben. Hihetetlenül erőszakos választások voltak ezek, amelyek során sikerült Drózd Győzőt végkép kiszorítani a parlamentből, dacára, hogy 80 százalékos többsége volt. Bartos a 7000 választóból álló kerületben, — annak dacára, hogy Drózd az ajánlásokkal elűtötték attól, hogy választható legyen, — csak 2200 szavazatot kapott.

Bajt okoz a pacsai választás költsége

Az 1926-os választásoknál már bajok mutatkoztak. Bartos János a pacsai választás költségeit nem kapta meg pártjától teljes egészében. Valaképpen itt kezdődött az anyagi romlás, amelyet csak tetézték Bartos János szerencsétlen spekulációi.

Minden alkalmat megragadott, hogy valamilyen módon biztos vagyoni alapra tegyen szert. A keresztény pártnak felajánlotta a győri időközi

választáson való segítségét. Néhány Bárczy Dezső volt pénzügyminiszeri államtitkár mellett korteskedett elszántan és nem törődött azzal, hogy a választási költségek milyen hatalmas összeget tesznek ki. De már késő volt. Bartos János maga vállalt kezességet a választási számlák kifizetésért és néhány hónappal később egész sereg kocsmáros, mészáros, iparos, kortes ostromolta az elmaradt

fizetésekért. Feljelentésekkel szorongatták már ekkor is Bartost, aki kétségbeesetten kapkodott fűhöz-fához, hogy kifizesse a választási adósságokat. De, ha baj van elpárolognak a jóbarátok.

Felbomlik a képviselő családi élete

Megkezdődött a családi háborúság is, amely Bartos családi életének összeomlására vezetett. Ettől kezdve a képviselő úgyszólván teljesen elvesztette lelki egyensúlyát. Láttá, hogy szinte elmerül az ingoványban, az adósságok tengerében, most már egyedül állott teljesen, csak azért küszködött, togy valahogy megmeneküljön a bűnvádi eljárástól.

Ekkor felállott a keresztény pártban Károlyi József gróf és javasolta, hogy Bartos Jánost zárja ki a párt tagjai közül, minthogy olyan visszaélések derültek ki, amelyek miatt Bartos igazolni nem tudta magát. Hiába adta be Bartos igazoló jelentését, hiába mutatott rá arra, hogy az anyagi összeomlás voltaképpen a győri választás idézte elő, a párt Bartost törölte tagjai sorából.

Ez körülbelül két és fél évvel ezelőtt történt. Bartos Jánost azóta nem is látták az ország ház környékén.

Bartos János most üzletfeleit állandóan egyes minisztériumokba rendelte, hogy ezzel is mutassa nagy befolyását. A legkülönbözőbb engedélyek kieszközlésére vállalkozott. Patikajogtól kezdve a berautóengedélyig minden ügygel foglalkozott, legtöbbször előleget is vett fel. Így keletkezett azután az első bűnügy: a Selymes Bertalan és társainak ügye, akik ugyancsak különböző engedélyekért adtak előlegeket Bartos Jánosnak, azonban a tekintélyét és befolyását veszített képviselő nem tudott már elérni semmit.

Egyetlen engedélyt sem tudott megszerezni.

Mint biztosítási ügynök

Időközben Bartos János dolgozni is megpróbált. Egy biztosító intézetnél jelentkezett azzal, hogy neki vannak olyan kitűnő ismerősei, akik nagy összegre biztosítják magukat. Bartos Jánosnak sikerült havonként 800, sőt 1000 pengőt is megkeresnie. Ez már azonban nem segített rajta, csak az éhenhalás veszélyétől mentette meg.

Két év óta foglalkozik ilyen biztosítási üzletek közvetítésével Bartos János. Voltaképpen biztosítási ügynök lett Bartos és a Ház folyosóján a képviselők hangoztatják hogy Bartost meg kell fosztani mandátumától.

Reischl Richárd tegnap fel akart szólni a Házban és indítványozni akarta Bartos János lemondatását, miután fizetését jogtalanul veszi fel, mert törvényhozói kötelességét Bartos János már évek óta nem teljesíti.

A képviselők nem akarják, hogy törvényhozói minőségben álljon csalások és sikkasztások sorozatos elkövetésével vádoltan a bíróság elé Bartos János, aki messziről elkerüli a Dunapart csillogó palotáját, nehogy felzavarják lelkét a szép képviselőházi mult fájó emlékei...

Végre mégis lemondott Bartos

Bartos a legkétségbeesettebb helyzetéből végre szerencsésen kijutott. Andaházi Kasnya Béla hír szerint a kerületért kifizeti adósságát. Hogy milyen játék folyik azzal a derék néppel, bizonyítja az, hogy a lemondást is titokban tartották s csak akkor tudódott ki ez a példátlan tréfa, amikor már Andaházi ajánlái íveit aláírás végett kivitték a kerületbe.

Zalai táborunk vezetőtagjai táviratilag és telefonon hívtak fel bennünket, hogy azonnal lépünk akcióba és a pacsai kerületbe jelöltet állítunk. Barátaink kívánságai elől nem lehet kitérniünk és Zsirkay János, a Magyar Falu felelős szerkesztője pártunkívüli kigazdapárti programmal a jelöltséget elvállalta.

Ezúton hívjuk fel minden tábor-tag figyelmét, hogy Zsirkay leérkezéséig ne foglaljanak senki mellett állást. Az ajánlási ívek péntekre minden községbe ott lesznek s jelöltünk hamarosan megkezdí körútját. Ünnepelesen felszólítjuk a pacsai

kerület derék népét, hogy ne adja magát oda játékszernek. Minden barátunknak lelkiismeretbeli kötelessége, hogy a Tábor zászlóját diadalra vigye. A jelöltünk tehát Zsirkay János.

Az angol kormány a munkanélküliség ellen.

Az angol kormánykörökben arra törekednek, hogy gyöngítsék a munkanélküliség növekedésének a közvéleményre gyakorolt rossz hatását. Thomas munkaügyi miniszter előadásokban és újságcikkekben bizonyítgatni próbálja, hogy Angliában még mindig kevesebb a munkanélküliek száma, mint Németországban, az Egyesült Államokban és Japánban. Hivatalos helyen azt hirdetik, hogy optimizmussal kell nézni már a legközelebbi jövő elé is, és a kormányhoz közelálló egyes lapokban hirdetik, hogy ősszel be fog köszönteni az általános jólét.

Pályázatok a Gömbös Gyula jutalomra

A mezőgazdasági munkások munkanélküliségének okai

Irta: Demeter János földmunkás

Mint mezőgazdasági munkás, az élet mostoha keze az élet viharos tengerén kicsike sajám hol ide, hol oda dobja. Az egyik évben Tolna, másik évben Fehér, Somogy, majd Zemplén megyébe horgonyzok le, hogy az élet fenntartásához szükséges barna kenyeret verejtékemmel megkeresem. Ezekkel a szomorú „barangolásokkal” sok tapasztalatot szerzek és szereztem a magam és a fájdalommal, a nélkülözéssel gazdag testvéreimnek a javára. Alig több az éhbérnél a vándor munkások fizetése, rongyokban, éhen, fetreng, verejtékezik kora reggeltől késő estig. A mai nyomorult korban még ez a szűkös kereset sincs biztosítva mindenkinek. Sokszor a tavasz már rég elszállt a fejünk felett, az aratás kezdetének hónapja is eljön s mégis minden faluban, községben száz és ezer számban állnak a községházánál, a piac téren munka nélkül, várják a megváltót, a gazdaságok megbízottját, hogy a nagy bizonytalanságból mentse őket, remélve, hogy munkába állhatnak. A várakozás csak várakozás marad. Hiába, nincs me nekvés. A nagy munkanélküliségről a földművelésügyi minisztérium tudomást szerzett. Intézkedett is. Kiadta, lehetőleg mellőzzék a gazdaságok az aratógépet, méltányolják a mezőgazdasági munkanélküliséget, fogadjanak megfelelő, elegendő aratómunkást.

Szép — igazán szép ez az intézkedés. Legalább látjuk, tapasztaljuk, mennyire a szívében viseli a szegény munkás sorsát a miniszter úr. Csak azt nem tudom megérteni, hogy most, amikor a szegény ember létkérdéséről van szó, miniszter úr miniszter létére kéri a gazdaságokat s vigyáz arra, hogy meg ne sértse a nagybirtok szent és sértetetlen tekintélyét. Azt hiszi a miniszter úr, hogy a nagygazdaságok olyan jószívűek, hogy egy egyszerű felszólításra a szín alá tolják a fűkaszálo- és az aratógépet és sietnek megfelelő munkaerőt biztosítani a nyári munkák elvégzésére, hogy legyen minden magyarnak legalább — barna, száraz kenyérrelalója télen? Ha így gondolja, nagyon téved a miniszter úr, mert a nagygazdaságok vannak olyan keményszívűek, hogy sem a miniszter úr egyszerű rendelete, sem a magyar munkások munkanélküliségének híre nem töri meg kapzsiságukat. Ha egy gazdasági munkás otthagyja a

munkát, ha kell, száz csendő is áll a gazdaság rendelkezésére, hogy a gazdasági munkást munkára kényszerítsék. Ha a mezőgazdasági munkás kenyéréről, megélhetőségéről van szó, akkor egy semmit sem jelentő rendelettel már el is van intézve az ügy. Ha jószívű az uraság, ha megesik a szíve a rongyokban élőhalottként járó munkásokon és annak kenyéréért jajgató gyermekei, a gépet a szín alá tolja és megfogadja az éhen roskadozó munkást, hogy legyen neki is télire legalább barna kenyere. A csak önmagával törődő gazdaság pedig a rendeletet — kályhába dobja és gyönyörködik a lobogó lángjába és folytatja ott, ahol elhagyta. Gépek kattognak, kerepelnek, mintha semmiféle rendelet nem jelent volna meg, mintha munkanélküliség nem is volna Csonka-Magyarországon.

Miniszter úr! Elég ebből a bizonytalanságból. Ehelyett adjon ki egy szigorú rendeletet a minisztérium a gépek megszüntetésére és ha valamelyik gazdaság nem respektálná, vegye igénybe az ország összes csendőreit a rakoncátlanok gazdaságok megrendszabályozására. Ne csak akkor gondoljanak a szegény népre, ha a haza hívja, de olyankor is, amikor a létkérdése forog kockán. Mert én azt mondom: a haza sem kívánhat többet az ő polgáraitól, mint amennyit a haza az ő polgárainak ad.

Ha másképp nem megy a dolog, ha a gazdagok nem alkalmazzák a munkásokat, írják össze a munkanélkülieket és aránylagosan osszák fel egy megállapított munkabér mellett a gazdaságok között, mert ezen a csonka országon minden emberének meg kell élnie, mert az Isten nem kíválságosoknak adta és teremtette a világot, hanem minden embernek. Félre tehát ezentúl a gépekkel, hogy kenyeret biztosíthassunk a munkanélkülieknek.

Férjhez megy a bíró lánya

Népszínmű 4 felvonásban

Irta: vitéz Pölöskei János

Ara előadási joggal és utányvételi költséggel 5 pengő, minden további példány 1 pengő

Mindenütt óriási siker!

Megrendelhető kiadóhivatalunkban

A FALU POÉTÁI

Falum

Aldott a vén Nap, mely forró aranyát pazar-bökezűen szórja széjjel rája, melytől oly részeg-mámorossá válik a mező színes vadvirága.

Aldott az édes, illatos tavasza, ezer ragyogó ezüst csillagfénye, melyben e bűnös Földre megbocsátón mintha az Isten szeme nézne!...

Aldott a karcsú, égbenyülő tornya s a sok-sok zsuppos kicsi fehér háza, áldott a könnye, mosolygó öröme s áldott a buzgó imádsága.

Aldott benne a tiszta magyar lélek szent, ünnepélyes, áhitatos csendje, mely mintha komoly, fenséges, isteni égbeszálló hő fohász lenne!

Egy kis kunyhónak muskátli ablaka, fecske fészke a rokkant ereszalján s áldott ezerszer, oh ezerszer áldott benne az én jó édesanyám!...

Lovasberény. SZILY MIHÁLY.

Miért verekedtek?

Elrepül a madár,
eltűnik a sóhaj;
semmivé lesz a hang,
semmivé a kacaj.

Forból születettek,
ismét azzá lesztek...
miért marakodtok?...
miért veszekedtek?

Blatonszabadi. HÓZER JÓZSEF.

Csonka hazám

Kifosztva és megrabolva,
Árulóktól megcsónkítva,
Meddig szenvedsz édes hazám?
Mikor szűnik néped kínja?
Hazám, hazám, csonka hazám!

A Kárpátok koszorúja
Mikor borul homlokodra?
Az Adriánk kéklő habján
Mikor fut e hön hajója?
Hazám, hazám, csonka hazám!

Fájdalmad a mi fájdalmunk,
Trianon lett a mi átkunk.
Fiaidnak hősi kardján
Fordul meg, hogy talpra álljunk.
Hazám, hazám, csonka hazám!

Tettre készen, tette várunk.
Hazánkban fényt, dicsőséget,
Boldogságot, ősi határt:
Nemzetünk hős vitézsége
Szerzi vissza, fel... rajta hát!

Földeák. MÉNESI GYÖRGY.

A Magyar Falu

Valahányszor ezt a lapot nézem,
A lelkemet hozzáfűzve érzem.
Ide hozzánk csak ez szokott járni,
Jó tanáccsal, tudással szolgálni.

Megfogadtam: soha el nem hagyom,
A lelke kufárokra el nem adom.
Csak hogy egyszer megtalálom végre,
Emlékeztet az elhunyt vezérre.

Zalaszentlázló HORVÁTH JÓZSEF.

Összetörött szívvel...

Fölhangolom a bús
Szerelmi lantomat,
Megpendítem rajt a
Legbúsabb hangokat.

Újra felújulnak
A régi emlékek
Összetörött szívvel
Siratgatlak Téged...

Siratom a letűnt
Régi boldogságom,
Mely nem volt más mint egy
Gyönyörrel telt álom.

Álom volt az egész,
Melyben Te ringattál.
Utoljára mégis
Oly rútul megcsaltál.

Másé lett azóta
Szíved és a lelked.
Másra mosolyog a
Két fekete szemed.

Szegény, bús szívemen
Vérző sebet hagylak,
Melyre orvosságot
Már senki sem talál.

Törött lantom húrján
Kesergő dal fakad,
Bánatomban már a
Könnyem is kiapad.

Alsószék. Ifj. MATÉ JÓZSEF.

Szeretem a falu csendjét

Irta: Kiss János.

En szeretem a falu csendjét,
Ezt sehol máshol föl nem lelnéd!
Itt honol a szeretet s béke:
Angyali képe.

Ott künn a színes vadvirágra:
Harmatcsepp száll, —
A napsugár rámosolyog,
— Ez érinti nyomban:
Szerelmes csókban.

En szeretem az erdők zaját,
A kis zenészek zengő dalát...
A sok csicsergő madárének:
Dalköltemények.

Mily jó is itt a természetben,
E fenséges, szép tündérvilágban!
Tarkavirágos, hímestelen:
Ledőlni szépen.

Mily édes ébren álmodozni;
Hinni, remélni, bizakodni,
Lélekben messze szállva, járván:
Képzelet szárnyán.

Csodálom a természet rendjét:
A fényes, szép csillagos estét...
Mindezt szemlélve míg csodálom:
Elnyom az álom.

En szeretem a falu csendjét,
Ezt sehol máshol föl nem lelnéd!
Itt honol a szeretet s béke:
Angyali képe.

Nagyatádisták Szentgálon

Írta: Stolte Lénárd

Köd üli meg a Bakonyt. Sűrű eső szítál lélekbusító egyhangúsággal. Elmúlt már nyolc óra, de mintha ma nem is akarna megvirradni, a kis Herend-állomás irodájában még mindig lámpa ég. Végre megérkezik a pesti gyorsvonat. Kevesen jöttek. Az eső most már zuhog. Az ünneplés elmarad és mindenki kocsira siet, hogy mielőbb fedél alá jusson. Bőrig ázott, didergő bandérium kerülgeti hazafelé a pöcsolyákat.

Nekivágunk a két kilométeres rossz útnak, mely Szentgálra vezet. Víz-takarta mély kátyúk, tapadós, feneketlen sár, nemrég terített, öklömnnyi közúsdék változtatja egymást. Átötlök, melyen húszan vagyunk tótvázsonyiak, melyet lelkes gazdátársunk, Lukács Pál maga vezet, ember módjára küzd, erőlködik, nyögve, szuszogva újí, hogy eljuthassunk a magyar agrármozgalmat szülőhelyére, a mi igénk Betlehemjébe. Bekanyarodunk a templom előtt, az autót csúszni kezd, kátyúba faroltunk. Kinézek az ablakon. Kopott falusi ház előtt állunk, melynek ajtaja magasabban van az utca szintjénél. Jobbról-balról néhány lépcső vezet fel, mely a bejárat előtt kiugrik, mintha szószék volna. Húsz évvel ezelőtt ezen a helyen hirdette Nagy- atádi Szabó István azt a program- mot, melyet az egységes párt kisajá- tított, de meg nem valósított. Erről a székely helyről indult országos út- jára a magyar falu ujjaszületésének harcok eszméje, melyet a mai rend- szer cégérnek használ, de harcolni érte nem tud, vagy nem akar.

A négyzetméternyi kőpadmaly ma jeltelen és elhagyott. Nem itt tartják a gyűlést. Mintha tulajdon lelkiismeretüktől tartanának, mely felébredve, emigyen szólna:

Mi is történt húsz év óta? So- kan lettünk méltóságos és ke- gyelmes urak, akik akkor csak alig teintetes urak valánk. Fé- nyes autón járunk, akik akkor löcsbe akaszzkodtunk, vagy gya- log kutyagoltunk. Állásaink van- nak, melyekről akkor álmodni sem mértünk. De mi lett Szent- gálból? Milyen a sora annak a népeknek, melyet Nagyatádi Sza- bó István arra érdemesített, hogy köztük bontsa ki a zászlót, ve- lük kezdje meg a magyar falu szabadságharcát?

Szentgál a régi maradt. Útja épp olyan rossz, mint húsz év előtt. A házak kopottabbak. A számtalan millióból, melyet fényűző intézmé- nyekre költött az állam, nem jutott még egy gazdasági iskolára sem, mely Nagyatádi Szabó István emlé- két hirdetné, melyben a nagyra hi- vatott, értékes faj gyermekeit Nagy- atádi szellemében nevelnék. A falu harcában csak a vezérek győztek, a falu vesztett. Még ma erős a jómó- dú községben a kitartás, az arcok még nemesen büszkék, de a lelkek mélyén aggodalom kél, mert kopog- tat a pusztulás, a szegénység. Igaz, hogy háború volt, hogy nemzetközi válság van, hogy sok mindenről nem tehetünk. Mégsem szabadna olyan

ellentétnek lenni, mint amilyenek ma vannak. Nem szabadna egyes helyekre milliókat költeni, mikor máshova garasok sem jutnak. Nem szabadna senkinek fényűző jólétben élni, míg egyetlen dolgozó kezű ma- gyar van, akinek nem jut ki a min- dennapi kenyere.

Nem kellemesek az ilyen kérdések, jobb ezeket elkerülni. Ha már el kel- lett jönni Szentgálra, hadd menjen minden simán, izgalom és baj nél- kül. A program meg van, a szere- pek ki vannak osztva. Istentisztelet- tel kezdődik az ünnep, utána nép- gyűlés a templom mögötti téren. Az Isten házában még fölcillant egyik- másik ember szívében a remény, hogy itt ma történni fog valami, hogy Nagyatádi szelleme újraéleszti a régi tüzet és felrázza az elpuhult, álmos vezéreket, hogy munkához lá- sanak, hogy gazdasági programot adjanak, hogy végre megszüntessék a pénzparlást, kiírtsák a panamá- kat, letörjék a kartel-uzsorát.

Nem sokáig élt a remény. Mikor elhangzott az elnöki megnyitó és megindult a végtelen szóáradat, az emberek arcáról eltűnt minden biza- lom. Úgy állt ott a hatszáz főnyi tö- meg, mint egy szomorú halotti gyű- lekezet, búsan, fáradtan, remény- vesztetten.

Mayer János miniszter hiába szól arról a munkáról, melyet a kormány a földmivestársadalom érdekében végzett, a polgárok szíve nem moz- dul. Elhiszik, amit a miniszter mond, nem kételkednek Nagyatádi örökösének jószándékában, becsüle- tes őszinteségében, de érzik, hogy az agrárérdekek minden harcban alu- maradnak. Jókai István Miklós a fe- lekezeti békéről beszél. Szépen, okó- san és unalmasan. Hozzám lép egy gazdátársam:

— Szíjda ám Jókai a „Magyar Falu”-t! Azt mondja, hogy nem való a népeknek, mert izgató.

— Igaza van, — szól közbe egy másik barátom, — a „Magyar Falu” nem álmosítja el az embert, mint a képviselő úr beszédje.

Nevetünk, a köröttünk állók is ne- vetnek.

Mohácsi László ev. lelkész, a Nagyatádi-párt alapító alelnöke a következő szónok. Érces hangjára figyelünk. Az ellenzéket támadja és szembeszáll azokkal, akik azt kö- vetelik, hogy a régi kisgazdaképvi- selők menjenek ellenzékebe. Ők nem mennek ellenzékebe. Eleget szenved- tek, eleget álltak csendőrszurony előtt. Örülnek, hogy bent vannak, hogy a kormánypárton belül küzd- hetnek érettünk, hogy nem kell elő- ról kezdeni a súlyos küzdelmet.

Mohácsi tiszteletes úr szavaiban sem kételkedik senki.

Egymásután szólalnak fel Csizma- dia András, Patácsi Dénes nyug. ál- lamtitkár. Ők sem akarnak kilépni a pártból. Csontos képviselő beteg- jött el. Fáradt és törődött, de szá- vában néha fellobban a régi tűz és olyan kifejezéseket használ, melyek Nagyatádira emlékeztetnek. Háta mögött összenéznek a vezérek. Cson-

tos abbahagyja az ellenzéki hangot és felszólítja az ellenzéki magaro- kat, hogy lépjenek be a kormány- pártba.

Megtapsoljuk, de nem lépünk be. Máday képviselő a szabad hajdúk üdvözlését hozza a nagy király nemes vadászainak. Köszönik szépen.

Utána Nagy Lajos ev. esperes szó- lal fel. Ő az egyetlen ellenzéki szó- nok. Negyven éve szolgálja az Urat és küzd fáradtságot nem ismerve a magyar falu népének szellemi és anyagi haladásáért. Régi harcosa Nagyatádi eszméinek. Ma nehéz hely- zetben van. Csak ő kapott engedélyt a felszólalásra, — a fiatalok közül senki. A papi palást és a tisztes kor- kötelez. Hiába töltnék érzések aj- kára, melyek a szenvedő gazdanép szíve mélyéről valók, hiába lobban fel agyában a kritika gondolata, le- győzi önmagát és takarékoságot és kitartást ajánl a gazdáknak.

Schandler Károly következik. Azzal kezd, hogy néki a mandátum nem minden. Elhiszük és nevetünk. Ma nem mint képviselő, nem mint nyug. államtitkár, nem mint az OKH al- elnök vezérigazgatója és más intéz- mények vezetője jött Szentgálra, mert kijelentése szerint a Falu Or- szágos Földmívelő Szövetséget kép- viseli a kegyeleti ünnepeken. Vára- kozással tekintünk a szónokra. Eszünkbe jut a régi Faluszövetség, mely eredeti elgondolásában oly kör- rel férközött szívünkhez, de amely ma haldoklik, s a falu népének auto- nóm kultúrszövetsége helyett akta- gyártó hivatal lett. Talán ennek a szép intézménynek Nagyatádi szelle- mében való ujjaszervezéséről tesz az alelnök úr ígéretet. Csalódtunk. Schandler Károly a Faluszövetség ne- vében az orosz szövetről tart elő- adást. Megtudjuk, hogy az oroszok- nak sincsen pénze, ezért nagy tö- megben dobják piacra búzájukat. Sőt tovább mennek. Forradalmasí- tani akarják a világ gazdáit és ezért még Budapesten is arra törekszenek, hogy a tőzsdén fedezetlen eladások- kal lenyomják az árakat. Ezért kö- vetkezett be az újabb áresés.

Nem értjük egészen az orosz kor- mányt, hogy miért töri le az árakat, ha búzáat akar eladni, mert sincsen pénze. Igaz, hogy a saját kormá- nyunk eszejárását sem értjük min- dig, hogy értsük meg tehát a musz- káét. Azt azonban tudjuk, hogy bár- melyikünk volna miniszter, huszon- négy óra alatt kinyomoztatná azt a spekulánst, ha muszka, ha magyar, aki fedezetlen búzaeladásokkal töri le az árakat, hogy munka nélkül gaz- dagodjék meg keserves munkánk gyümölcsének elrablásából. Kinyo- moztatnánk és végleg ártalmatlanná tennénk. De erről nem beszélt a Fa- luzszövetség alelnöke és mi úgy érez- tük, hogy a muszka bajok megható színekkel való festésével a magunk nyomorúságáról akarta elterelni fi- gyelmünket. Hiába, a muszkának az ő kormánya, de nekünk a miénk fáj.

Vége felé járt az ünnep. Az embe- rek mind szomorúbbak lettek. Éljen alig volt, tapssal csak a szereplők

adóztak egymásnak.

Közénk keveredik Meskó Zoltán. Megkérjük, szólaljon fel, mondjon el néhány viccet, legyen ez a hallgatós- ág türelmének jutalma. Nem kéri- ti magát, fölmege az emelvényre és tíz percen át szórja örök humorjának virágait. Szívükből kacagunk. De Mes- kó komolyra fordítja a szót: Gazda- társaim, Nagyatádi húsz évvel eze- lőtt kezdte leoperálni a paraszt szeméről a hályogot. A kés Nagy- atádi programja volt, mely csak teljes egészében hatályos. Akinek azonban még ma sem hullott le a há- lyog a szeméről, aki ma sem lát világ- gosan, az nem érdemli meg, hogy lásson, az hadd vakuljon meg egé- szen!

Felhangzik az első erőteljes éljen. A vezérek összenéznek az emelvén- nyen. Lehet, hogy engedélyezett ki- szólás volt a kormány házi ellenzéke részéről, lehet, hogy Meskóból ön- ként tört ki az ellenzéki hangulat ha- tása alatt a régi keménykötésű, har- cos 48-as képviselő igazmondása. Ha így van, ma megrovást ír be a tanító- bácsi a fekete könyvébe.

Ezután végleg ellaposul a gyűlés színvonala. Még néhány rövid fel- szólalás és a nép oszladozni kezd.

Ki haza tart, ki az ünnepi lako- mára.

Bodó Józseffel találkozom.

— Nem jössz a bankettre?

— Nem.

— Azt vártuk, hogy majd felszó- lalsz, fontos lenne.

— Kint a gyűlésen nem beszélhet- tem, bent nem beszéllek. Ha elhall- gatnám, amit érzek és gondolok, nem merném többé ajkamra venni Nagy- atádi Szabó István nevét, ha meg- mondanám az igazat, megzavarnám a kegyeleti ünnepet, megbénítanám a vendégeket. Majd máskor.

Nem szól semmit, de amint kezét fogok vele és büszke, kemény nézésű okos szemébe tekintek, érzem, hogy miért választotta Nagyatádi Szent- gál nemzeti eszméit, megzavarnám a kegyeleti ünnepet, megbénítanám a vendégeket. Majd máskor.

Vannak még katonáid nemcsak ab- ban a kis korcsmában, ahol Csabi Gyula, Lenkey doktor, Lukács Pál, Schönwald József, Szabó Kálmán és Leithold József várnak mintegy huszadmagukkal szerény ebéddel, de vannak katonáid, meg nem alkuvó, önzetlen, kemény harcosaid a hiva- talos banketten is.

Az eső újra szemetel, köd üli meg a hegyeket. Hallgatunk. Valamelyik szomszéd korcsmából cigányzene hal- latszik. Előbb halkán, majd erőse- ben szól a nóta: „Ne sírj, ne sírj Kossuth Lajos”. Összenézünk. Könny csordul ki a szemekből.

Megjelent a PONGRACZ MESTER

3 felvonásos drámai népszínmű.

Írta **Zsirkay János**. A darab tárgya falusi s azért ajánlatos mert nem kell hozzá nehezen beszerezhető díszlet. — Ára 2 pengő 80 fill. Előadási jog 5 p. — Mindenütt nagy siker

Egy magyar kisgazda gondolatai

Irtá: Márty József, Oroszióny

A magyar parasztság társadalmi kialakulása a történelmi múlttól — jelenkorig

Ötödik közlemény.

Ha a török világ szenvedést jelentett a magyar föld népének, tévedés volna azt hinni, hogy annak elmúlt javulást jelentett volna számára. Ellenkezőleg. A történelem útjai újabb megpróbáltatásokat gördítettek eléje.

A török uralomnak még vége sem volt, máris a nyakunkba szakadt az oly szomorú emlékü Habsburg-dinasztia. Mi volt 400 éves uralmuk fő törekvése? Hazánk elnémetesítése és az örökös tartományokba való bekebelezése. Főuraink legnagyobb részét — sajnos — megnyerték maguknak. Boldogok voltak, csak hogy az udvar fényében sütkérezhettek. Ezért a hűségért meg is kaptak minden jogot a nép fölött, míg ez továbbra is csak az maradt, ami volt: robotoló rabszolga. Volt idő, amikor ott tartottunk, hogy a magyar nyelvet csak a paraszt beszélte, lévén a hivatalos nyelv a latin s a középosztály ezen a nyelven beszélt, a főurak nagybárára németül, franciául. De az idő keze mégis szalad. Így történt, hogy az 1800-as évek elején varázslatos szellem hatotta át a világot. Új eszmék, új irányzatok jöttek. Az elnyomott alsóbb néposztályok mindegyre erősebben követelték jogukat. Az önkényeskedők uralma egyre jobban gyöngült s helyette a szabadabb, demokratikusabb irányzatok keltek életre. Az elnyomott magyar dolgozók milliói is felébredtek a nagy vezérnek: Kossuthnak megérázó szónoklataira. Csatlakozott hozzájuk a magyar középosztály legnagyobb része is. A jobbágy-ság felszabadul évszázados rabszolgaságából. Az egész magyar nemzet öntudatra ébred.

Mindezeket persze nem jó szemmel nézi a bécsi kamarilla s fegyveres erővel tört a magyar szabadság bimbózó palántájára.

Szabadságharc! Mennyi könny, mennyi vér és mennyi szenvedő népség! Hosszas küzdelem árán orosz segítséggel sikerült a nemzet leveretése. A nemzet gyásznapokat él: tüzzel-vassal pusztítják a drága magyar vért. A szegény nép újra visszaesik régi sorába, ráadásul mindenét elveszik s rémséges adókkal zsarolják ki. 1867-ig tartanak így az állapotok. Jön a kiegyezés s az ország részben visszakapja alkotmányát. A földműves helyzete is javul valamelyest. De nem sokat. Az ország vezetését megint csak a régi, elavult felfogású főurak veszik kezükbe, kik az alsóbb néposztályok vergődésével nem törődnek. Csak

a maguk egyéni vágyukat és a maguk egyéni osztályának érdekeit nézik. A nemzet dolgozóit félrevezették és kizárták az alkotmány sáncaiból is.

A kiegyezés utáni kormányok megbocsáthatatlan bűne, hogy rövidlátó politikájával teljes mértékben megadta a zsidóságnak az egyenjogúságot, míg magával a néppel igen keveset törődött. Ezen időben kezdett fellendülni hazánkban a gyáripár s a pénz forgalmát lebonyolító bankok intézménye. A zsidók teljes mértékben rávetették magukat ezen új üzletágakra. A felsőbb osztályok a maguk önteltségében figyelmen kívül hagyták a nagy gazdasági átalakulást, ők csak a földhöz ragaszkodtak, amely — szerintük — munka és gond nélkül biztosította fényűző, sokszor könnyelmű életmódjukat. De később a pénzük egyre fogyott, gazdasági helyzetük is megbillent. Mit tehettek mást? Kénytelenek voltak a zsidóhoz fordulni, akinek kezében volt a pénz, a tőke.

S így lassanként eladósodtak s rohanva zuhantak a lejtőn lefelé. Mindezt a gőg, a nemtörődomség, a nép szeretetének a hiánya okozta. És a nép?

A nép, szegény, csak sanyargott, dolgozott tovább, de élet-erőre kapni sehogysem tudott. De hogyan is tudott volna lábraállni évszázados elesettségéből, mikor senki sem segítette. Akinek módjában állt vona s kötelessége lett volna segíteni, az is a magasból lenézve tekintett rá, nem pedig testvérkezét nyújtva a felsegítéshez. Így érte a népet a világháború, amelyben küzdött, szenvedett, áldozva vagyont, emberéletet. A háború utáni forradalmak szenvedései közismertek. Itt is a nép hozta a legnagyobb áldozatot. S az eredmény? Semmi változás. Most is azok kezében van a hatalom, akikében azelőtt volt, kik a maguk szűk és önző látókörükből nézik a magyarságot.

Miféle előnyt hozott a földművestársadalomra a világháború véráldozata? Tán a földreformot?

Ahhoz, hogy ezt megcsinálják s úgy, ahogy megcsinálták, ahhoz is a magyar földműves dolgozónak a maguk társadalmi osztályából egy Nagyatádit kellett kitermelnie és egy világháborúnak, egy kommunnak kellett jönnie, hogy végre percekre lecsillapodjék a magyar parasztság földéhsége. Ha ugyan a mai földreform képes sebeket begyógyítani, ahelyett, hogy új sebeket fakasztana.

Vajjon mi ennek a szomorú helyzetnek a magyarázata? Szerintem a magyar nép, a magyar parasztság katasztrófájának egyedüli oka az volt, hogy a magyar nemzet vezetőiben nem volt faji öntudat s nem élt igazi fajszeretet. Tudvalévő, hogy a magyar a többi hatalmas népek közé mint teljesen különálló népfaj van beékelve. Kicsi, maroknyi népünk csak úgy lehet boldoggá s erőssé, ha minden ember testileg és lelkileg szabad, vagyonossá és öntudatosá lesz... De volt-e fajvédelem nálunk? Ki vette észre a mi vezetőink közül, hogy míg ebben az országban csak a felsőbb tízezrek élnek és boldogulnak, míg minden idegen dús élethez, javakhoz jut idebent, addig maga a nemzetfenntartó magyarság megfosztva az élet lehetőségétől, valószínű páriává süllyed és kinlódik? Ki vette észre a vezetők közül, hogy a nemzet magában hordja a pusztulás csiréit s csak egy kis földrengés kell, hogy végleg elpusztuljon.

Csak felfelé néztek, lefelé vajmi keveset. Elfoglaltságukban nem látták és most se látják az idegen zsidóság törekvését, hogy minden eszközt felhasználva, minden értéket megszerezve, magát a magyarságot gazdasági rabszolgaságba süllyessze. Nem tudatos rosszakarát, hanem egyoldalú, rövidlátó nemtörődomség bűne a rendszernek, minek következtében a népet nemhogy szervezkedni engedné az önvédelemre és a fejlődés elősegítésére, hanem ellenkezőleg, törvénnyel, csendőrszuronyal gátolják meg a szükséges önvédelemben.

Ez a rendszer évszázadokon át a nemzet sirásója volt és ha meg nem változik, ez lesz az elföldelője is. Akkor kezdődhet csak az ország felvirágozása, ha a magyarság minden társadalmi rétegét egyformán, igazságosan kormányzó, a társadalom szabadon nyilvánított akaratán felépülő, egészséges kormányzati rendszer veszi itt át az uralmat. De hol vagyunk mi még ettől? Messzebb, mint valaha. Valljuk meg, magyar testvérek, mi nem így képzeltük a dolgot a háború alatt, amikor én is, ki e sorokat rogom, édesatyám helyett idehaza a megszakadásig robotoltam, ifjú gyerek létemre helyettesítve a családfenntartót, aki örökre otthagya egészségét a frontokon. Most temettük el nemrégiben s én frissen hantolt sírjánál kérdezem: miért a sírhant? Miért kellett meghalnia? Miért?... (Folytatjuk.)

SUHOGÓ

JEGYZI: ALA MUSZY

Meg van az üzlet.

A pacsai választókerületnek új gazdája van: még pedig Kasnya Béla nevű festő, akivel állítólag Bartos kifizette az adósságait. És most, ennek fejében lesz a hivatalos jelölt. Bartos is jól jár — talán Kasnya Béla is. S elvégre egy volt főispán, egy országgyűlési képviselő s az összes kormányparti jelöltek főkortese, Bartos János csak annyit megérdekel politikai tevékenységéért, hogy négyrendbeli sikasztásért ne engedjék a hűvösre kerülni. Elvégre még szükség lehet politikai szolgálataira s majd akkor megint visszaküldik Pacsára. Addig Kasnya Béla helyettesítheti. Tudják ők jól, hogyan kell keverni a kártyát, ha ugyan Pacsa ezúttal bele nem rúg egy kicsit a játszmába.

Gyalogosan.

Nagy feltűnést keltett, hogy az új népjóléti miniszter gyalog ment be először a hivatalába. Ez nem igen fordul elő manapság, mert nagyon is dühöng az állami autók utáni szerelem s a méltóságos és kegyelmes urak legfeljebb csak orvosi rendeletre hajlandók gyalogsztátakat tenni. Így járt a boldogult Vass népjóléti miniszter is, aki utolsó idejében mindig gyalog járt — és csak ritkán ült autóbá. Ő volt az a miniszter, aki autón kezdte s gyalog végezte. Most az utódja megfordítja a dolgot: gyalog kezd — s talán gyalog is fogja végezni. Így hosszabban lehet birni, az bizonyos. Mert az Úr Isten azért adta a lábukat, hogy járjunk rajta, ne pedig autóbá zsugorítsuk.

Választás Szombathelyen.

Nagy hanggal írnak a kormányparti lapok a szombathelyi „választásról”. Szinte mesterségesen akarnak izgalmat és érdeklődést kelteni a nagy esemény iránt. Olyan ez, mintha a löversenyen izgalmat várának, de csak egy lovat engednek indulni. Futásnak futás lehet ez is, de nem löverseny.

Hát csak így nem választás a szombathelyi sem, legjobb esetben „beutalás”.

Egyik hivatalból a másikba „utalnak” egy urat, aki ezután nem polgármester lesz — hanem képviselő. Azaz jobban mondva: polgármester is, képviselő is. Nem történt semmi. Csak egy úrnak több lesz a — jövődelme. Elvégre ez is szociálpolitika.

Lillafüred mégis forgalmat kap.

A drága Lillafüred végre vendégekhez jut. Jövő hónapban ott tartják az egységes párt értekezletét. Tehát 90—100 vendégre szökken a forgalom. Csak az a kérdés, hogy az értekezlethöz kinek lesz haszna? A fürdőnek-e vagy a honatyáknak?

„Leszerelés”.

A jó öreg Söhivatalban — a Népszövetségben követelték a leszerelést. Ezt mindig meg szokták tenni, már csak a látszat kedvéért is, hogy a világ észre ne vegye, hogy még a politikai élet is mennyire militarizálódott. Mindenütt katonák vezetnek, Mussolini a káplár, Hittler az őrmester, Kemál a hadnagy, Gömbös a kapitány. Hát nem nagyszerűen fest a leszerelés? Még a politika is — militarizálódott, hála a Népszövetségi Söhivatal becsületességének.

Ajtók, ablakok

elsőrendű kivitelben készen és rendelkezésre legolcsóbban kaphatók, esetleg fizetési kedvezménnyel

KARDOS SANDOR, Budapest, V., Váci-út 64. szám

HÍREK

Október 6

Irtá: Sepsi József, Hajmáskér.

Nemzeti multunknak szomorú gyásznapja,
Mint egy igaz hívő, köszöntelek téged.
Fényes jövődnök vagy te az alapja,
Te vagy a halált is legyőző szentlélek.

Nem vagy te énnékem a nagy kálvária,
És hóhér tettére a bús évfordulás,
Nem is kell tégedet könnyezve várnia,
Mert te vagy az élet, te a feltámadás.

Száll a lelkem messze, bitó árnyékába,
Ahol üstökösök hullottak a porba.
Fényt hagyva örökké a magyar éjszakába,
Nekünk, utódoknak, mint istenhang szólva.

E naptól reményt merít csüggedő szívünk,
És mint titánoknak edzett lesz a karunk,
S szétmegy a világba újra régi hírnünk,
Ha mint ők, úgy mi is a hazáért halunk.

Nemzeti multunknak szomorú gyásznapja,
És hóhér tettére a bús évfordulás.
Belőled merítünk erőt a nagy harcra,
Mert te vagy az élet, s te a feltámadás.

A furfangos repülőtiszt. Ma a világon a leghíresebb repülőakrobata Raab nevű volt német tiszt. Pár éve több dúsgazdag ember azt az ajánlatot tette Raabnak, hogy csináljanak közös repülőgyártó vállalatot. Raab annál inkább ráállt a tervre, mert nem kellett pénzt adnia. Megjelentek a plakátok, hogy mikor és hol lép föl a levegőben Raab, az emberek százezrei tolongtak, hogy lesék, hátha mégis — kivételesen — kitöri a nyakát. De a vállalat nem ment, sőt csődbe került. Senkinek se volt kedve hajmeresztő mutatványra alkalmas repülőgépbe ülni... A csőd során aztán kiderült, hogy Raab a levegőbe emelt néhány száz ezer arany márkát, megszökött vele — de nem repülőgépen. Vigyázott nagyon, nehogy baj érje, mikor a sok elsikkasztott pénzt viszi. És Newyorkban, ahogy partra lépett, kábelezett rögtön a németországi becsapott igazgatóságnak, csak ennyit: „Szerencsésen megérkeztem, főléseges, hogy utánam repüljenek. Nem érnek utól. Raab.”

Átment a kisgyereken a kukoricásszekér. Szabó István ágasegyházi lakos öt éves kisleánya oly szerencsétlenül esett le egy kukoricával megrakott szekér tetejéről, hogy a kerekek közé került, amelyek halálra gázolták. A csendőrség a kisleány anyja ellen gondatlanság címen megtette a feljelentést.

Felbukott a motorkerékpár az eléje szaladó kutyán. Kővágóörs határában Németh Lajos révfülöpi borbély motorkerékpárja elé szaladt Zámbo János szőlőhegyi lakos házőrző kutyája. A motorkerékpár a kutyát elütötte, a gép felborult, Németh az úttestre esett és arcán, valamint jobbkarján sérülést szenvedett.

Cs. Csufak Pista fölcsap m. kir. medvének

Tisztolt Magyarfalut, bármij gyöngén állunk,
Mégse lehet nagy baj itt jelenleg nálunk;
Mer' bárha milliók az éhkoppot nyelik,
De ami nagyon köll arra mégis telik.
Ahun van például ama Lillafüred,
Béköszöntött ottan most a medve-szüret;
Hogy az adózóknak töltse kényét-kedvét:
Bészerezett az állam harminc kemény medvét.
Nem tudom, mit kóstál most a medve párja,
Mennyibe gyün nekik a vasúti kártya,
Mer' biztos, hogy első osztályon utaztak,
Lévén ez az ország oly módfelett gazdag.
De hát túri vásár gyorsos sátor nélkül:
Mit ér Lillafüred medvetábor nélkül?
Úgy köll az a honnak, mint a falat kenyér,
Egykét közmunkával bizonyára felér.
Hát van immár medvének, szép állami fajta,
A nagyurak lelke gyönyörködhet rajta;
Nemcsak nyúlton, fogjon tölti vadászkedvét:
Láhet eztán magyar királyi fajmedvét.
En se panaszkodom, azt kérdezem csak ma:
Mej miniszter ügye a medvei szakma?
Mer' bús helyzetemben, instálom aláson,
En is benyújtánám a fojamodásom.
Mivelhogy kenyérem úgyse lesz mahónap:
Magam is elmennék állami mackónak,
Nem vagyok híjjával dörmögési hévnek,
Böcsületet szerzek a medvei névnek.
Van vagy hat bocsom is, igen jámborfajta,
Lefőjjebb az éhség hagyott nyomot rajta,
Még az anyjukom is beválna nyösténynek,
Csak a bömbölését ne találják méjnek.
Beérnénk mi mézzel, málnával, dióval,
Némi marcafánkkal és más földi jóval,
Beérnénk akármi csekéj fizetéssel,
Vagy a vadászatból való haszonrészsel.
Mert ha már az ember, mint ember meg nem él,
Jobb, ha az országnak medveképpen segáll,
Bundával cseréli keshedt, kopott szürét,
Végül oszt' amúgyis levonják a bürét.
Hát csakis azt várom most már egyre-másra:
Nevezzenek ki főmedvei állásra,
Majd csak átmegyek a fővételi vizsgán.

A bécségek bölcsé.

Csöré Csufak István

Aki még Petőfivel táncolt. Özv. Perger Józsefné, aki az utolsó volt azok közül, akik Petőfit személyesen ismerték, ma reggel, 99 éves korában elhunyt. Az elhalt matróna csaknem minden játékonysági egylet tagja és többnek elnöke volt. Petőfivel egy nagykarolyi bálban találkozott, ahol a költő szívesen foglalkozott az akkor még fiatal és szép lánnyal, akivel sokat táncolt. A széleskörben tisztelt uriaszony halánagy részvétet keltett egész Békés vármegyében.

Elfogatóparancs a budapesti kommun pénzügyi diktátora ellen. A budapesti büntetőtörvényszék elfogatóparancsot adott ki Faragó-Feldmann Miksa, a régi Osztrák-Magyar Bank főtisztviselője ellen, aki — mint ismeretes — a kommun alatt a rémuralom pénzügyeit intézte s akinek az úgynevezett fehér pénzek kibocsátását is tulajdonítják. Faragó-Feldmann Miksa a kommun után külföldre szökött, Bécsben telepedett le.

Virágos orgonabokrok Félegyházán. A hosszan tartó meleg megcsalta a fákat, virágokat. Ősz idő következével tavaszt hazudott nekik. Félegyházán az orgonabokrok már másodszor virágzanak. A város kertjeiben igen sok virágos orgonabokrot látni. Tavaszias virágzás ez, bár a virágok kisebbek a rendesnél. Az akácfa is virágoznak helyi-helyi, sőt az egyik borbélymesternél a cseresznye is kivirágzott.

Oláh rablók meztelenre vetkőztették egy autóbussz utasait. A Constanzába vezető országúton, Medgidie mellett, utonállók megtámadtak egy utasokkal tele autóbusszt. A rablók, nemcsak hogy teljesen kifosztották az utasokat, de csaknem egészen le is vetkőztették őket és a ruhájukat is elvették. A rablók a kerekek pneumatikáját is magukkal vitték és revolverlövésekkel szétrombolták a motort, hogy a hatóságok értesítését megakadályozzák.

A legény és a rendőr harca. Szegedről jelentik: Nagy Vince alsóvárosi legény itt as állapotban a Boldogasszony sugárúton a járókelőkkel előbb veszekedni, majd verekedni kezdett. Az odaérkező rendőrszem felszólításának nem volt hajlandó engedelmessé válni, sőt megütötte, mire a rendőr előbb kardot rántott és sikerült is a részeg legényt leszerelni, majd bekísérte a központi ügyeletre. A legény ellen hatósági közeg elleni erőszak címen indult meg az eljárás.

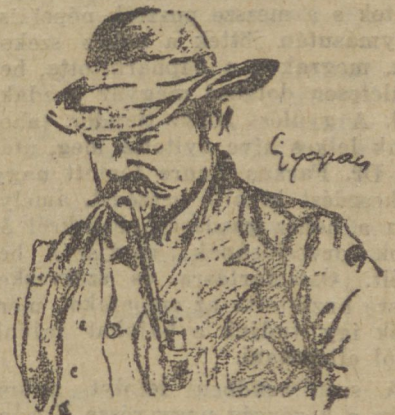
Haragosak, ha találkoznak. Ördög József szegedi vendéglős és Farkas Sándor gazdálkodó már régebb óta haragos viszonyban voltak egymással. Az elmúlt éjszaka véletlenül összetalálkoztak a két haragos a Kozsvári téren. Szóváltás, majd verekezés támadt közöttük és a gazdálkodó úgy vágta földhöz Ördög Józsefet, hogy azt koponyalapítóréssel halálra vették kórházba. Farkast a rendőrség letartóztatta.

Ki érti meg őket?

Két héten belül már az ötödik helyről írják, hogy a helybeli református pap szét akarja ugrasztani a Magyar Falu lelkes tábort. Azt mondják, hogy a mi mozgalmunk nem szervezkedés, hanem laprendelés. Másszóval mi ürügyül használjuk fel a szervezkedést arra, hogy lapunkat elterjeszthessük. — Öszintén szólva nem értjük a nagytiszteletű urakat! Igaz, hogy mi a tábor tagjait kötelezzük arra, hogy lapunkat olvassák. Ez természetes. Hiszen csak a Magyar Falun keresztül adhatunk hírt mozgalmunk eredményeiről, a célokról, amelyek felé törekednünk kell, a közös bajokat, panaszokat a Magyar Falu hasábjain tárjuk az ország közvéleménye elé. Hangoztatjuk is mindenütt, hogy akik lélekben velünk vannak, de szegénységük miatt még az előfizetést sem tudják nélkülözni, álljanak össze ketten-hárman-négyen, hogy egyre-egyre kevesebb jusson. Olvassák el a nagytiszteletű urak a mi lapunkat! A mi hosszú harcunk eredményeképpen a Kisbirtokosok Földhitelezete megkezdte a bajbajutott gazdák anyagi rendezését. A mi közel egyéves szervezkedésünk alapján az osztrák gazdaszervezetekkel már aláírtuk a sertés- és szarvasmarha-kivitelre vonatkozó szerződést. Ez után jön a többi szerződés, amelyeknek hatóerejét akkor érezzük igazán, amikor táborunk az egész országban kiépül. Ezt akarják megakadályozni a nagytiszteletű urak? Vagy valakinek készítenék az útját és ezért vagyunk mi útban? Mi is készítenék am valakinek az útját és az hamarosan eljön!

Keményseprővel találkozni szerencse, de még nagyobb szerencse osztálysorsjegyet vásárolni. A sorsjegyek száma 84.000, a nyereségeké 42.000, tehát minden második sorsjegynek nyernie kell! Az emberi élet szerencsére, véletlenül van berendezve, próbáljuk hát ki a szerencsénket az osztálysorsjeggyel, annál is inkább, mert se szeri, se száma azoknak az embereknek, akik ezen az úton vagyonhoz jutottak. Akikben van egy cseppnyi élelmesség, az ne mulassza el az alkalmat!

Min 'öpreng ke' Sonkoly koma?

— Most olvasom éppen, hogy a miniszterelnök megint külföldi utazásra készül. Csodálatos fáradhatatlanság. Örökös mozgás és tevékenység, az bizonyos. Ha idehaza van — akkor vadászik. Vajjon külföldön mire vadászik? S mért megy most Törökországba? Eddig nem fogott talán elég — törököt önagyméltósága?...

A HÉT LEGJOBB TRÉFÁJA

A pékek

A pékek panaszkodnak, a pékek azt állítják, hogy ráfizetnek a mesterségükre. No mert most is csak annyi a péksütemény ára, mint mikor 32 pengős s nem 17 pengős búzából sütötték.

Azt mondják: beszüntetik a sütést.

Szegények. De valamire nem gondolnak. Nem gondolják meg, mi lenne, ha a termelő szüntetné be a termelést? Elvégre 32 pengőből lesni 17 pengőre: nem csekélység. Vagy csak a gazdának szabad veszténiök s a pékeket megvédi a károsodástól, az, hogy sok a — sütnivalójuk.

Barangolások

Tovább folyik a szervezés Borsodban

Az elmúlt hét folyamán Borsod megyében folytatta Mohácsy László titkár a Magyar Falu táborának szervezését. Gazdasági szervezeteink a következő helyeken alakultak meg: Hejőbába, megbízott Gere Pál László; Hejőkürt, megbízott Vigh Vencel; Mezőnagymihály, megbízott Tolcsvay Lajos; Ároktő, megbízott Szikszay Gábor; Tiszabábolna, megbízott Bessenyei László; Tiszatárján, megbízott Molnár Bertalan közs. bíró; Tiszapalkonyán, megbízott Gedeon György; Tiszaoszlár, megbízott Serkei Gábor közs. bíró; Nemesbikk, megbízott H. Balogh Sándor; Tiszadorogma, megbízott Makk György; Gelej, megbízott Forray György.

Szervezési gyűléseinken mindegyik különösen mély hatást gyakorolt Valkó Lajos vattai kisgazda beszéde. Mohácsy titkár Valkó Lajos táborfőnökkel együtt a szervezés munkáját továbbfolytatják Borsodban.

Táborozás Tiszafüreden.

Nagyarányú népgyűlés volt a múlt vasárnap Tiszafüreden. Nyolc község küldöttség által képviseltetve magát, megmozdultak a megjelentek s a messze puszták népei is. Egymásután jöttek a nehéz szekerrek, megrakva a napbarnított, becsületesen dolgozó magyar gazdák. A gyűlést Szőke Sándor, táborunk lelkes híve nyitotta meg, utána Dr. Farkas Endre tartott nagy lelkesedést kiváltó beszédet, amelyben a nehéz gazdasági bajokról és azok orvoslásának módjáról beszélt. Összetartásra és szervezkedésre buzdította az embereket, mert csak így tudjuk a bajokat fejünk felől elhárítani.

A szép rendben lefolyt gyűlés után a közönség nagy része Kovács Imre Nemzeti nagyvendéglőjébe vonult, amelynek minden helyiséget és udvarát is betöltötték a fellelkesült emberek. Megalakították a Magyar Falu táborát.

A gyűlés megszervezése és a Magyar Falu táborának megalakítása körül különös tevékenységet fejtettek ki: Szőke Sándor, Rácz József, Dobár István, Hár János, Kovács Imre, Tarnóczy János, Ternay Miklós, Beke András, B. Szabó Kálmán, ifj. Virág Gábor, stb.

A KÖZSÉGEK JOGI ÉLETE

A Magyar Falu állandó rovatban tájékoztatja a Tábor tagjait mindazon jogi kérdésekről, melyek a községek életében előfordulnak

Minden jogi kérdésben rendelkezésre állunk!

A közigazgatás rendezéséről szóló 1929. évi XXX. t.-c.

Közli: dr. Kránitz János ügyvéd

IV.

11. §. Az összes választók névjegyzéke

A törvényhatósági választók névjegyzékét ötvenként — a választás évében — május hó 31-ig az igazoló választmány állítja össze.

A névjegyzék összeállítása az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéké alapján történik.

A névjegyzék június 1-től június 15-ig közszemlére kerül. Ezen idő alatt a névjegyzék ellen felszólalást lehet benyújtani az igazoló választmányhoz; az igazoló választmány határozata ellen pedig a határozat kézbesítésétől számított 15 nap alatt a közigazgatási bírósághoz panasz lehet benyújtva.

A jogosulatlan felvétel miatt bármelyik választó, a kihagyás miatt azonban csak maga az érdekelt szólhat fel.

A jogosulatlan felvétel miatt csak azon az alapon lehet felszólalni, hogy a megnevezett neve a törvényhatóság területén nincs benne az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékében, vagy nem lakik 6 év óta a törvényhatóság területén. A jogosulatlan kihagyás miatt viszont csak arra alapítható a panasz, — melyet maga a kihagyott nyújthat be, — hogy neve benne van az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékében és 6 év óta a törvényhatóság területén lakik.

12. §. Választókerületek

A törvényhatósági bizottsági tagokat választókerületenként választják.

A választókerületeket a törvényhatóság maga állapítja meg szabályrendelettel.

13. §. A választások sorrendje — A megbízás időtartama — Póttagok

A törvényhatósági választások napját a törvényhatóság közgyűlése állapítja meg.

A legtöbb adótfizetők választását az összes választók köréből történő választások előtt kell megtartani.

A legtöbb adótfizető és érdekképviselői bizottsági tagok megbízatása 5 évre szól.

Az összes választók közül választandó bizottsági tagokat 5 évenként 10 évre választják úgy, hogy 5 évenként kiesik a bizottsági tagoknak az a felerésze, amelynek a 10 éves megbízatása már lejárt. Az első 5 év elteltével az igazoló választmány jelöli ki sorshúzás útján a kieső tagokat. Az első 5 év után kisorsoltak tehát csak 5 évig — és nem 10 évig — tagjai a bizottságnak.

Minden választásnál póttagokat is kell választani.

A póttagok száma felannyi, mint a rendes tagoké.

Valamennyi póttag megbízatása 5 év leteltével véget ér.

Azok, akikre több szavazat esett,

lesznek a rendes tagok, többiek pedig a póttagok. Szavazategyenlőség esetén azt illeti a rendes tagság, akinek magasabb iskolai képzettsége van. Ha az elsőbbséget ezen az alapon nem lehet megállapítani, akkor a választási elnök dönt sorshúzással.

A megüresedett rendes tagsági helyekre a póttagok megválasztásuk sorrendje szerint lépnek, tehát először a névsorban az első.

14. §. Választási hirdetések

A választási hirdetések éppúgy, mint az országgyűlési képviselőválasztásoknál, csak a legszükségesebb tudnivalókat tartalmazhatják (a gyűlés helyét, idejét és a szónokok, jelöltek nevét).

Aki a tilalmat megszegi, azt vétésé miatt 2 évig terjedhető fogházzal kell büntetni.

A 15. §. az összes választók közül történő választásnál követendő eljárást szabályozza. Lényeges rendelkezése, hogy a kis- és nagyközségekben reggel 9 órától délután 4 óráig, városokban pedig este 8 óráig megszakítás nélkül kell megtartani a választást. Ezen a határidőn túl szavazatot elfogadni nem szabad.

A választásokat vármegyében 3, törvényhatósági jogú városban pedig 1 nap alatt valamennyi választókerületben meg kell tartani.

16. §. A szavazás és a szavazatok összeszámlálása

A szavazás titkosan történik szavazólappal. Minden választónak csak egy szavazati joga van. Szavazni csak személyesen lehet.

A szavazás az országgyűlési képviselőválasztásokra megállapított szavazóköri szabályok szerint történik.

A választók a szavazás megkezdése előtt a szavazatszedő küldöttség mellé 4 bizalmiférfit jelölnek ki. Ha ezzel a jogukkal nem élnek, akkor a szavazatszedő küldöttség elnöke jelöli ki a bizalmiférfiakat.

A szavazás befejezése után az elnök, a választási jegyző s a bizalmiférfiak előtt összeszámlálja a szavazatokat s utána a választás lefolyásáról a szavazatszedő küldöttség jegyzőkönyvet készít.

Gyógyászati Tanácsadó.

Tüdőbaj, sorvadás, légcsőhurut, asztma, stb. gyógyításához útmutatót küldünk, amelyben felsoroljuk mindazon méregmentes szereket, amelyeket az európai orvosi egyetemek belgyógyászati tankönyvei és a klinikák receptkönyvei előírnak s ismertetjük a gyógykezelési eljárásokat.

ÁRA: 16 FILLÉR

(Bélyegben is küldhető.) Az orvosok megküldéséről gondoskodunk.

„ASTER” BUDAPEST, I. KER., CSORBAI-UTCA 2.

KÜLPOLITIKAI ESEMÉNYEK

Briand Pán-Európája.

A francia külügyminiszter a nőegyesületek nemzetközi szövetségén nagy beszédet mondott. Beszédében foglalkozott a német választások eredményével is. Szerinte a szélső jobboldal előretörése komolyan veszélyezteteti a világ békéjét. Beszéde további során felhívta a nőket, hogy a világbéke érdekében támogassák Páneurópa tervét, mert — szerinte — csak ez adhatja meg a világnak a nyugodt fejlődést.

Kivégzések Oroszországban.

A cseka ismét kivégeztetett 48 ellenforradalmárt, akiknek az volt a bűnük, hogy katonatisztek voltak, gyárak volt valamikor és hogy büszkén vallották magukat orosz nemeseeknek és a régi cári rendszer híveinek. Oroszországban tehát még mindig halál jár azoknak, akik más véleményen vannak, mint a vörös szovjet urai. A gyakorlatban így fest a „világsszabadság”.

Új kormány Ausztriában.

A szövetséges Ausztriában a múlt héten megbukott a Schöber-kormány. A köztársasági elnök a keresztényszocialista alkancellárt, Vaugóint bízta meg kormányalakítással. Az új kormány, amely a polgári pártokra támaszkodik, kedden átvette az ügyek vezetését. Hír szerint össze kiírják az új választásokat is.

A newyorki tőzsde és Hitler beszéde.

A newyorki értéktőzsdén a múlt csütörtökön az árfolyamok újabb mélypontra zuhantak. Eleinte bárányos volt az irányzat, de később nagy áresések következtek be, amikor köztudomásúvá vált Hitler Adolfnak a lipsei törvényszék előtt tett vallomása, amelyben guruló fejeiről és arról beszélt, hogy a nemzeti szocialisták meg fogják akadályozni a jóvátételi fizetések teljesítését. Az osztrák kormány lemondásának hírére újabb ellanyulás következett. A részvények újabb, tíz pontig terjedő árhanyatlást szenvedtek. A csütörtöki áreszesések közel egymilliárd dollárra rúgnak.

Amerika perli Németországot.

A nemzetközi törvényszék előtt hétfőn érdekes per tárgyalása kezdődött. Az amerikai kormány 40 millió dollár kártérítésre perelte a német kormányt, mert a világháború idején állítólag német kémek robbantották fel Kingslandban a blackthoni municióraktárt. A tárgyaláson az amerikai kormány ügyvédje hangsúlyozta, hogy az Egyesült-Államok kormánya nem hagyhatja büntetlenül az egykori császári német kormánynak ezt a bűncselekményét, amelyet akkor követtek el, amikor az Egyesült-Államok még nem is avatkozott a világháborúba. Hosszasan ismertetette a német kémek háborús tevékenységét az Egyesült-Államokban. Szerinte a kémek a robbantások céljaira szolgáló vegyi szereket és mérgeket tubusokban úgy csempézték át Amerikába, hogy ló- és öszvérszállításoknál az állatok gyógyítására való szerekeknek tüntették fel. Azt állította, hogy erre bizonyítékaik vannak. Ezekért a cselekményekért a volt császári kormánynak kell felelnie és a német köztársaság, mint jogutód, kötelező az okozott kár megtérítésére.

Szarvasmarhák
biztosítása

Állatbiztosítás

Lovak, sertések
biztosítása

legelőnyösebben, kartelen kívül a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

Budapest, IX., Üllői-út 1. sz.

Telefon: Automata 878—70

Nyílt levél a pacsai kerület minden kiskgazdájához

Irta: vitéz Pölöskei János

Magyar Testvéreim!

A pacsai mandátum gazdátlanul áll. Bartos János lemondott arról a mandátumról, amely csak névleg volt az övé, de lelkileg soha. A példátlan erőszakosság megbosszulta magát s újra itt az idő, hogy megmutassátok országnak-világnak, hogy a pacsai nép nem játékszer, hanem az ország egyik legöntudatosabb népe.

Meghívástoknak eleget téve, Zsirkay János fellépett a kerületben. Kötelességemnek tartom mindnyájatoknak megüzenni, hogy megválasztását éppen az a kiskgazda-eszme követeli, amelyet korbáccsal akartak kiverni a Ti lelketekből.

Testvéreim! Tíz esztendő óta küzdök veletek egy csatasorban. Ha örültetek, én is örültem, ha sirtatok, én is sirtam. Tehát jogom van újból az élre állni és oda kiáltani minden ravaszsnak, hogy: elég volt! Ezt a harcot nekünk diadalmasan kell megvívunk. A fajszeret és testvériség zászlója nem eshetik sárba, mert azt a jog, a szabadság harcosa tartja kezében.

Zsirkay János mindnyájatok embere. A pacsai kerületben nem kell bemutatni, hiszen ismeretség, barátság fűzi Hozzátok! Ti hívtátok meg, tehát a Tietek.

Lehet, hogy az idő rövidsége nem engedi meg, hogy minden községben programbeszédet mondhasson, de a lehetőség szerint minden községet meglátogat. Ahova nem mehet, ott leszünk mi, a barátai.

Az ajánlasi ívek vasárnapra már ott lesznek minden községben. Felhívok minden táborfogót, hogy az ívet vegye kezébe és minden választóval írassa alá. Nem sok az idő, tehát vasárnap már készen kell vele lenni.

Elérkezett tehát újra az a nap, amikor döntenetek kell sorsotok fölött. Töletek függ, hogy jól választotok-e, vagy nem. Tudjátok meg, hogy a választás az Eszmék harca. Tehát nem azt kell nézni, hogy ki mit ígér, hanem azt, hogy a népszerűt mérlegén mennyit nyom. Nem tételezem fel rólatok, hogy néhány rongyos pengőért eladjátok magatokat. Ha már a volt képviselők ide vitt benneteket, maradjatok meg annak, akik voltak: öntudatos, gerinces magyaroknak.

Drózy Győző amikor búcsúlevelét kiadta, reánk bízott benneteket. A megbízást mi vállaltuk s becsülettel küzdöttünk is értetek. Megteremtettük a lelkek egységét s újra összehoztuk a szétvert tömegeket. Ha tehát most más irányba mentek, évtizedes küzdelmeteket tagadjátok meg.

Mint barátotok és kiskgazdatársatok mindig csodálattal néztem azt a hátorozottságot, amivel az Eszmét szolgáltátok. Ne hagyjátok tehát cserben most sem a zászlót. Padártól Kisradáig és Hahóttól Gétyéig lobogjon újra diadalal a Ti szabadságtok

zászlója. Az esetleges terrortól ne féljete! Van ahhoz erőnk, hogy minden jogtalansággal és törvénytelen-séggel szemben megvédjünk benneteket. Csak vigyázzatok, hogy ravasz fondorlatoknak áldozatátul ne essetek.

Testvéri üzenet Pacsára

A kiskomáromi kerület független kiskgazdapártja a pacsai néphez

A kiskomáromi kerület független kiskgazdapártja a mai napon az alábbi levelet küldte be hozzánk:

„Tisztelt Szerkesztő Úr! Nagy örömmel és bizakodással tölt el bennünket az a tudat, hogy Szerkesztő Úr felveszi a küzdelmet a mi testvéreinkkel. Kérem, adja tudtára becses lapján keresztül a mi harcos testvéreinknek, hogy szívvel-lellekkel velük vagyunk s az ő diadaluk a mi győzelmünk is. Szeretnénk beleönteni minden testvérünk lelkébe azt a győzniakarást, ami egy évtizeden keresztül hevítt bennünket közösen. Szerkesztő úrban látjuk mi is azt a népszerűt férfiút, aki el tudja feledtetni azt a sok keserűséget, amit a multak példátlan erőszaka hagyott a lelkünkben.

Pártvezetőség.

Az egész ország figyelme ma felétek irányul. A szebb és szabadabb jövő hajnalhasadását várja tőletek. Legyetek méltó harcosai a szebb jövőnek.

Testvéreim! Én bízom Bennetek. Úgy hiszem, még él lelketekben a multak emléke és ez nektek is szent. Nem tudnám elképzelni, hogy csak egy ember is akadjon köztetek, aki elvtagadó. Szégyen lenne ez rátok, mert ma úgy ismer benneteket az ország mint a szabadság és jog megtestesült rajongóit. Tegyétek meg, hogy továbbra is büszke lehessenek az én becsületes zalai parasztfajtámra. A választás napján csak egy nevet ejtsetek ki szátokon s ez a név legyen: Zsirkay János.

Itt említjük meg, hogy Koma József megyebizottsági tag és több tekintélyes kiskgazda a vasárnapi napot vitéz Pölöskei János kíséretében a kerületben tölti, hogy ezáltal is kifejezést adjanak szolidaritásuknak.

Valószínű, hogy Madarász Zsigmond és Javos Antal volt kiskgazdaképviselők is a kerületbe utaznak, hogy résztvegyenek Zsirkay választásán. Úgy látszik az egész ország vezető kiskgazdái megmozdultak, mert a pacsai választás nagy kihatással lehet a kiskgazdamozgalom jövőjére.

Kívülük még leérkezik Dr. Téglássy Béla főorvos is, a Magyar Falu egészségügyi tanácsadója, aki egy teljes hétig fog tartózkodni a pacsai kerületben, hogy Zsirkay Jánoson keresztül diadalra igyekezzék juttatni azt a zászlót, amelynek jelszava egy szóból áll: népboldogulás.

Gazdasági megerősödés nélkül nincs politikai függetlenség. — Csoportosuljunk a „MAGYAR FALU” táborába, amely független, bátor szókimondó harcosa a magyar falu gazdasági érdekeinek

Kérdés:

Felelet:

HOL van szerencse?

HOL van szeretet?

HOL van a béke?

HOL nincs gond?

HOL van pénz?

AHOL szeretet van!

AHOL béke van!

AHOL nincs gond!

AHOL pénz van!

AHOL osztálysorsjegy van!

Számtalanszor beigazolódt, hogy mindazoknak, akiknek osztálysorsjegyük van, joggal reménykednek és sokan nyernek, egyszerre gazdagok lesznek.

Ma már alig van ember, akinek ne volna legalább egy sorsjegye! A havi költségvetésben már úgy szerepel a sorsjegyvét járó összeg, mint pl. az újság, fürdő, mozi, szappan stb.-re szóló kiadás.

Szegény, gazdag, kereskedő, iparos, gazda, földműves, tisztviselő vagy munkás mind résztvesznek a m. kir. osztálysorsjátékon, mert a jelenlegi gazdasági és kereseti viszonyok mellett ez célszerű, hasznos befektetés és nagyon okos dolog!

Az új sorsjáték október 17-én kezdődik és a főnyeremények 300.000 pengő, 200.000 pengő, 100.000 pengő, 50.000 pengő, 30.000 pengő, 25.000 pengő, 20.000 pengő stb., stb. okvetlen kisorsoltatnak és készpénzben fizettetnek ki. Az is köztudomású, hogy minden második sorsjegy nyer. Mert 84.000 sorsjegy közül 42.000-et, tehát a felét húzzák ki.

A hivatalos árak: egész sorsjegy 24 pengő, fél 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő az összes főelárusítóknál, kik hivatalos játéktervet ingyen és bérmentve küldenek.

Tehát szerencse fel!

Aki mer, az nyer!

Hússertés-gondozói tanfolyam Pápan

A hússertés-tenyésztés eredményességének egyik alapfeltétele a megbízható, kötelességét hűen teljesítő és szakképzett istállószemélyzet. A földművelésügyi m. kir. minisztérium gondoskodni kíván arról, hogy az ország hússertés-tenyésztő birtokosai alkalmazzák a hússertés-ápolás, takarmányozás, nevelés és hizlalás körüli teendőik helyes ellátására az ily célokra megfelelően berendezett és felszerelt pápai m. kir. mezőgazdasági szakiskolánál rendszeres, egyelőre négyhetes gyakorlati tanfolyamon kiképezthessék. Ily gyakorlati tanfolyamok Németországban több helyen állandóan tartatnak és szép eredménnyel működnek, minek bizonyítéka a német hússertés-tenyésztés és hizlalás példa nélkül álló erőteljes fejlődése. A Németországban szerzett tapasztalatokat felhasználva és a hazai viszonyokhoz alkalmazva, a harmadik sertésgondozói négyhetes gyakorlati tanfolyam a pápai m. kir. mezőgazdasági szakiskola hússertés-tenyésztéssel foglalkozó tanegységében 1930 november hó 1. és 28. napjai között fog megtartatni.

A tanfolyamra felvételnek hússertés-tenyésztéssel foglalkozó gazdák és alkalmazottaik (sertésápolók, kanászok).

Résztvételi díj 40 (negyven) pengő, melynek ellenében a résztvevők élelmezést, lakást, világítást, fűtést kapnak, továbbá gyakorlati és elméleti kiképzést nyernek a hússertés-tenyésztés körébe vágó ismeretekből.

A tanfolyamra való felvételért a pápai m. kir. mezőgazdasági szakiskola igazgatóságához kell folyamodni. A felvétel iránti egyszerű kérvényhez mellékelni kell a folyamodó keresztlevelét.

A kérvény benyújtásának határideje 1930 október 10.

Tekintettel arra, hogy a tanfolyamra az alapos egyéni kiképzés lehetősége miatt csupán 12 résztvevő vétetik felajánlatos mielőbb folyamodni. A részvételi díjat a tanfolyam megnyitása-kor, 1930 november 1-én kell a mezőgazdasági szakiskola pénztárába befizetni.

A tanfolyamra felvettek tartoznak pontosan megjelenni, a gyakorlati munkában résztvenni, kellő mennyiségű fehérneműt, munkaruhát magukkal hozni.

A tanfolyam vizsgával nyer befejezést és a résztvevők a tanfolyam sikeres elvégzése esetén bizonyítványt nyernek.

Nagy sztrájkok Északfranciaországban.

Északfranciaországban nagy sztrájkok vannak. A lillei prefektus már hosszabb ideje tárgyalásokat folytatott a sztrájk megszüntetése érdekében. E tárgyalások, amelyek már-már sikerrel bíztattak, most meghiúsultak. A textilipar munkaadói kijelentették, hogy a súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel nem mehetnek bele béremelésekbe és ezért céltalannak látják a munkásokkal való további tárgyalásokat.

GAZDASÁGI ÉLET

Meg akarják menteni a végrehajtás alatt álló kisgazdákat

A Kisbirtokosok Országos Földhitelezete meg akar felelni annak a bizalomnak, amelyet a magyar kisgazdaközönség ötven év óta táplál vele szemben. Hadik János gróf, a kisbirtokosok elnöke óriási beadvánnyal fordult a kormányhoz. A földvásárlására megalakított ötösbizottság tagsági helyét csak abban az esetben vállalja el, ha a kormány elfogadja álláspontját és a gyufakölcsönből megmaradt 12.85 millió pengőt arra használja fel, hogy a veszélyben levő kisgazda-birtokokat mentsék meg.

A tanulmány elsősorban rámutat arra, hogy a földárak további csökkenésének megállítására irányuló akció legelső feladatának a végrehajtás és árverés alatt álló kisgazdák megmentésének kell lennie, ami nem egyoldali kisgazda érdek, mert hiszen a közép- és nagybirtok leromlott földértékének normális nivóra való visszaállítása sem biztosítható addig, amíg a kisgazdák ingatlanai tömegesen állanak árverés alatt és ha a kisbirtok hosszulejárata hitele megrendülne, vagy lényegesen leromlana, ezt hatványozottan éreztetné a közép- és nagybirtoknál.

Rámutat Hadik János gróf arra, hogy számos olyan eset van, amidőn a kisgazdák ingatlanai lényegesen kisebb összeggel van megterhelve, mint ami azok reális értéke, mégis függő tartozásuk elviselhetetlen kamatterhei s a súlyos értékesítési válság miatt árverés alá kerülnek. Ezeken lehet és kell is segíteni, állapítja meg Hadik János. A végrehajtás és árverés alatt álló kisgazdák szanálásának keresztülvitelénél Hadik az altruista intézeteknek kíván szerepet juttatni. Megállapítja, hogy az ingatlanárverésekről a telekkönyvi hatóságok által a földművelésügyi minisztériumhoz tett jelentések feldolgozatlanok és a legstürögőbb teendő az Ötös Bizottság részére a szükséges árverési statisztikai adatok összeállítása, amely munkálatot egyik altruista intézetre kellene bízni.

A lebonyolítással megbízott intézetnek a rendelkezésre álló hirdetményeket statisztikailag fel kell dolgoznia és meggyőzően összeállítani az árverés alatt álló kisgazdák névsorát, akiket blankettális levél útján az Ötös Bizottság szólítana fel arra, hogy a szanálási akcióba be akarjanak kapcsolódni és hogy az ügyükre vonatkozó tényállást közöljék le.

Hadik János gróf véleménye szerint az esetek túlnyomó része olyan, hogy a bajbajutott kisgazdák állapota az árverés és az annak nyomán járó pusztulás örvényéből meg lehet menteni.

A bajbajutott kisgazdák első csoportjába sorolja Hadik javaslata azokat, akik a gép- és anyagkereskedők részéről a múltban nyújtott túlméretezett áruhitel miatt jutottak válságba. Ezeken a kisgazdákon lehet segíteni olyan módon, hogy ingatlanai értékének 40 százaléka erejéig a gyufapénzből törlesztéses kölcsönt nyújt az Ötös Bizottság. Mint-

hogy a gép- vagy anyagkereskedő a törlesztéses kölcsön révén hozzá fog jutni követelésének lényeges részéhez, biztosítható lesz az, hogy a bajbajutott kisgazdák kamatmentesen, vagy mérsékelt kamattal mellett több évi halasztást kaphassanak.

A bajbajutott kisgazdák második csoportjába azok tartoznak, akik valamely vidéki pénzintézettől váltókölcsönt vettek fel abban a reményben, hogy az törlesztéses kölcsönné lesz átalakítható. Minthogy ennek lehetősége a záloglevélpiacra beállott fennakadás következtében nincs meg, a gyufapénzből nyújtandó törlesztéses kölcsön révén kell módot találni a kisgazdák szanálására.

A harmadik csoporthoz tartoznak azok, akik váltóhitelt vettek igénybe abból a célból, hogy parcellázási vételüket lebonyolíthassák. Ezek szanálása ugyancsak biztosítható az előbb említett módon.

Ugyancsak szanálhatók azok a kisgazdák, akiknek ingatlanait kisebb vidéki intézetek hitele mellett más hitelezők követelése is terheli, amennyiben az összes tartozás az ingatlan reális értékének 75 százalékát meg nem haladja.

Hadik János javaslatában szükségesnek tartja, hogy ne csak azon kisgazdák megmentése érdekében történjenek lépések, akiknek ingatlanaira nézve az árverés már kitűztetett, hanem azok érdekében is, akiknek az ingatlanaira nézve az árverési hirdetmény ugyan nincs még kibocsátva, de a végrehajtási eljárás akár zárlat foganatosítása, akár anélkül már folyamatba tetetett.

A svéd gyufatröszttel kötött szerződés értelmében meg van a lehetősége annak, hogy az ingatlanok az érték 50 százaléka erejéig terheltesen meg úgy, hogy az említett 40 millió értékű 50.000 holdat terhelő 30 millió pengőből 20 millió pengő törlesztéses kölcsönként folyósíttatnék, míg további 10 millió pengő másodhelyű tartozásként terhelné az ingatlanokat.

Igazán segítve a kisgazdán csak akkor volna, állapítja meg Hadik János gróf, ha a törlesztéses kölcsönön felül, amelynek évi jövedéke 8.5 százalék lesz, a másodhelyű tétel után nem 8—9 százalékat, — amit a halasztást engedélyező joggal megkövetelhetne —, hanem csak 6 százalékat kellene fizetni. A másodhelyű 10 millió pengőnél ez a 3 százalékos kamat-differencia évi 300.000 pengőt jelent.

A kisgazdák szanálására vonatkozó intézkedések — mondja Hadik — gazdasági és szociálpolitikai szempontokból halaszthatatlanok és mindent el kellene követni, hogy ez a kérdés hosszas latolgatás és bürokratikus húza-vona mellőzésével mihamarabb megoldassék.

Hadik János gróf a kisgazdák szanálásának megvalósítását alapfeltételül kötötte ki annak, hogy a földárak további csökkenésének meggát-

lása érdekében alakított Ötös Bizottság munkájában résztvegyen.

Az érdekelték, ideértve a jelzálogos hitelezőket is, akik ingatlanokat parcellázás céljára, vagy árverés alá kerülő mezőgazdasági ingatlanokat ajánlanak fel, kérvényeiket a bizottság elnökénél (Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Alakult Szövetkezet, Budapest, V., Széchenyi-utca 2.), vagy az elől említett három intézetnél nyújthatják be.

Sényi Pál dr.

A méhészet abc-je

Id. Boczonádi Szabó Imre.

(17. közlemény.)

Ha elég nagy a kijárányulás, ez a körülmény megkönnyíti a hordást, a szellőztetést és a lakás tisztántartását; csökkenti a fészekbeli hőseget s ezzel csökkenti a rajzásra való hajlandóságot, vagyis a nagy család nagy munkaereje együtt marad; ez fokozza az ellenállóképességet a külső támadások ellen; sőt a hangyasav bőséges termelésével teljes sikerrel fertőtleníti a lakás levegőjét a sokféle betegségek ellen.

A méhcsaládnak ez a sokirányú ellenállóképessége teszi lehetővé azt, ami előttünk szinte lehetetlennek látszik. Így találunk egy méhcsaládot a százados fa odvában, melynek nyílása a 200—300 cm²-t is meghaladja; úgy, hogy az ember valóban elcsodálkozik: miként is védelmezheti meg az ilyen méhcsalád vagyonát a számtalan méhellenséggel szemben. És mégis megvédelmezi, sőt az is bizonyos, hogy minél több ellenség leselkedik a méhcsalád felteve őrzött vagyonára, annál inkább kifejlődik annak harcias tulajdonsága. Ne képezzük tehát, hogy csupán a vadonban élő méhcsaládok ilyenek, az ember gondozása alatt állók éppen olyan harciasak lehetnek, ha ugyanannyi méhellenséggel kénytelenek megküzdenni. Láttam egy méhcsaládot a hegy közelében, az erdő közvetlen szomszédságában, közel az úthoz. Ezt a méhcsaládot az arra járók messziről elkerülték, mert az ottani méhek nagyon harcias természetűek voltak. Miért? Mert az erdő közvetlen közelsége temérdek méhellenséget zúdított rájuk; ezek ellen tehát védekezniök kellett.

A gondviselés minden teremtetett állatot, így a méhet is felruházta azzal a tulajdonsággal, hogy teljes erővel védelmezi az életét és vagyonát; és minél több, minél gyakoribb veszedelem fenyegeti, annál kevésbé szorítkozik csupán a védelmére, illetve anélkül hajlandóbb arra, hogy támadjon is. Az ilyen zaklatott életű méhcsalád tehát nem is ereszti lakása közvetlen közelébe a méhellenségeket, sőt üldözőbe vesz embert és állatot egyaránt, mert valamennyiben ellenséget lát. Nagy tévedés volna tehát azt mondani, hogy az ember gondozása alatt álló méhek szelídek, ellenben a fa odvában tanvázók vadak; mert ha ez való volna, akkor az erdőn fogott raj, vagy a faodúból kifogott méhcsalád az ember gondozásában is ivadékokon át megtartaná eredeti vadságát, az erdőre szökött s ott megtelepült raj pedig a fa odvában is még több nemzedéken át megtartaná az ő türhető, illemes modorát.

(Folyt. köv.)

Lickl ömértósága és a tejárok. A közelmúlt napokban tejgazdasági tanácskozás volt Budapesten. Ezen a viharos gyűlésen Hatvani Endre báró bejelentette, hogy a legközelebb ezer darab tehenet piacra dob, mert nem hajlandó tovább a mai áron tejet szállítani a pesti tejvállalatoknak. Ugyancsak néhány más gazda is támogatta a tejvállalatok kizsákmányoló politikáját. Lickl helyettes-államtitkár, aki ma Magyarország gazdasági főfelügyelője, a gazdák elkeseredett nyilatkozatai után óvatosságra intette őket! Ne hirtelenkedjék el — mondotta a helyettes-államtitkár úr — elhatározásukat, majd meg fog ez változni. — Bennünket különösképpen az érdekli, hogy miért nem intette az államtitkár úr a tejvállalatokat? Amikor ők 14—15 fillért fizetnek egy liter tejért, miért adják Budapesten a fogyasztóknak 44 fillért? Azt mondják a tejvállalatok, hogy kicsiny a tejfogyasztás és sokat kell feldolgozni vajnak és sajtnak? Adják a tejet 44 fillér helyett 30 fillérért és egész biztosan kétszer annyi tejet fognak eladni csak Budapesten. Mi az oka annak, hogy az államtitkár úr nem tette meg ezt a figyelmeztetést? Miért szereti jobban a nagy tejvállalatokat, mint a keservesen küzdő gazdákat?

Megalakult a mezőgazdasági gépkartell. Nagy dérral-durrall összeültek az agrár-képviselők és öt miniszter jelenlétében előadták panaszukat a kormánynak. Egymásután sorolták fel a gazdasárelmeket, főként a kartellek ellen kívánt harcot. Hogy mennyit ér a képviselő urak zenebonája, semmi sem mutatja jobban, mint az a tény, hogy ugyanazon a héten, nem is túlságosan titokban, megalakult a magyarországi mezőgazdasági gépgyárak kartellje. És ezt nem mi fedeztük fel, hanem az országnak egyik leghírhedtebb liberális újságja, amelyik úgylátszik nem kapott pénzt a hallgatásáért. Tisztelettel megkérdezzük: mi az értelme akkor a képviselő urak nagy akciójának, ha támadásaik halatára nemhogy a meglevő kartellek ugranának széjjel, hanem megalapítják azt a kartellt, amely a legsúlyosabban fogja sújtani a falu népét. Ma már mindenki tudja, hogy a gabonaárak esése következtében az egész világon megindult az általános olcsóbbodás és ennek hozzánk is el kell érkeznie. Ezzel szemben a mi kartelljeink szaporodnak. A szaporodás azt fogja eredményezni, hogyha nem is emelik az árakat immitt-amott, de csökkenteni semmiesetre sem fogják. Szóval a búza leeshetik 12 pengőre, a rozs ára pedig a korpa ára alá, de az eke, amivel a barázdát szántjuk és a kaszapenge, amellyel learatjuk, az marad annyi, amennyi eddig volt. Úgylátszik itt már csak erős kéz politikája segíthet, csak az segíthet, amikor az asztalra ütünk.

NINCSTÖBBÉ RHEUMA!

Ha megrendeli a törv. védett és eng. „JUNO” SZESZ és KENŐCS orvosilag kipróbált háziszereket, amelyek rheuma, csúsz, ischias, zsába és köszvénynél; megfázás, vagy megerőltetésből eredő fájdalomnál biztosan, bámulatos gyorsan használnak. Egy adag teljesen elegendő és ennek ára használati utasítással együttesen: 11 P. Szétküldés postán, utánvétellel.

„ISTENI GONDVISELÉS” GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Király-utca 86. sz.

PIACI ÁRAK

BORÁRAK

Csengődön a mustot 1 filléres alapon vásárolják a kereskedők, míg a vendéglősök 1.5 fillért is fizetnek cukorszázalékonként. A mustok cukortartalma 22-27 klosterneburgi fok között váltakozik. Óborból eladatott 50 hl. 12 fokos 35 fillérért és 90 hl. 11.4 fokos 30 fillérért.

Hahóton kistételű 12 fokos bor 25 fillérért talált gazdát.

Gyöngyösön elkelt egy tételben 1000 hl. újbor 20 fillérért, 70 hl. újbor 24 fillérért. Ezenkívül elkelt még 200 hl. 11.5 fokos ó-fehér 30 fillérért, 10 hl. 13 fokos ó-fehér 45 fillérért és egy kistételű 16 fokos vörösbort 1.20 P-ért literenként.

PÁLINKA.

Törköly. Az üzlet változatlanul élénk és az elmúlt héten is jelentékeny mennyiségek kerültek kiutalásra.

Szilva. Most már megállapítható, hogy a szilvóriumtermelés minimális lesz s ez kifejezésre jut abban, hogy a még meglevő készletekből mindig nagyobb és nagyobb mennyiségek mennek át a forgalomba. Kétséges, hogy a meglevő készletek ebben a cikkben az ideai szükségletet fedezik-e.

Eper. A termelés már befejezéshez közeledik, a rendelkezésre bocsátott készletek azonnal elhelyezhetők.

Borpárlat. Az újborból termelendő párlatból október végén történő szállításra már történtek üzletkötések, ab fözde 4 P, plusz 2% forgalmi adó.

Készáruipiac

Búza, tiszavidéki:

Boletta nélkül	Bolettaival
77 14.90—15.55	17.90—18.55
78 15.05—15.70	18.05—18.70
79 15.20—15.95	18.20—18.95
80 15.30—16.15	18.30—19.15
81 15.30—16.35	18.30—19.35

Búza, felsőtiszai:

77 14.75—14.95	17.75—17.95
78 14.85—15.05	17.85—18.05
79 14.95—15.15	17.95—18.15
80 15.10—15.30	18.10—18.30
81 15.10—15.40	18.10—18.40

Búza, egyéb:

77 14.55—14.75	17.55—17.75
78 14.70—14.90	17.70—17.90
79 14.85—15.05	17.85—18.05
80 14.95—15.15	17.95—18.15
81 14.95—15.25	17.95—18.25

Rozs, pestvidéki, új:

7.95—8.10	10.95—11.10
-----------	-------------

—o—

Tengeri, tiszai	13.95—14.10
Zab, elsőrendű	15.50—16.50
Zab, másodrendű	14.75—15.—
Sörárpa, elsőrendű	18.50—20.00
Sörárpa, másodrendű	14.50—16.75
Takarmányárpa, I. r.	12.50—13.25
Takarmányárpa, II. r.	11.65—12.25
Korpa	6.85—7.—

A valutapiacra nemzetközi viszonylatban a hollandi forint szilárd. A mai árfolyamok a következők voltak: Angol font 27.73—27.88. „Belga” 79.40—79.80. Cseh korona 16.86—16.98. Dán korona 152.55—153.15. Dinár 10.03—10.11. Dollár 571.80—573.80. Francia frank 22.30—22.60. Holland forint 229.85—230.85. Lengyel zloty 63.75—64.15. Leu 3.36—3.40. Leva 4.12—4.18. Lira 29.80—30.10. Német marka 135.60—136.20. Norvég korona 152.55—153.15. Osztrák schilling 80.35—80.75. Svájci frank 110.65—111.15. Svéd korona 153.15—153.75.

Állatok és állati termékek. Árjegyzék előszámban. Bika, magyar, II. r. —50.—76. bika, tarka, I. r. 1.02—1.14, II. r. —84.—1.—, III. r. —64.—82. ökör, magyar, I. r. 1.08—1.15, II. r. —77.—1.—, III. r. —60.—75. ökör, tarka, I. r. 1.04—1.20, kivételesen 1.24, II. r. —74.—1.02, III. r. —62.—72. tehén, magyar, I. r. 1.—1.06 kivételesen 1.20, II. r. —78.—96, III. r. —63.—75. tehén, tarka, I. r. —94.—1.12, kivételesen 1.18, II. r. —64.—92, III. r. —50.—62. bivaly, magyar —38.—44. növendék (éves) —72.—1.—, kivételesen 1.32—50 P kg-kint.

Budapesti szüromarhavasár. A vásár irányzata lanyka volt, az árak változatlanok maradtak. Jegyzett árak: Élő borjú, belföldi szopós, I. r. 1.38—1.46, II. r. 1.26—1.36 P kg-kint.

Tenyészmarhák és jármosók. Árak: I. r. belföldi jármosók (tarka) —96.—1.—, I. r. belföldi jármosók (fehér) —96.—1.—, 1½—2 éves tinók —96.—1.02, 1½—2 éves üszők —94.—1.—, fiatal, friss fejős tehén 1.15—1.25 P kg-kint.

Zöldség és gyümölcs. Zöldség: Sárgarépa kötege —03.—12, petrezselyem csomója —03.—14, zeller darabja —02.—10, kalarabé drb-ja —02.—08, karfiol —20.—70, vöröshagyma —07.—10, fokhagyma —60.—90, cékla —12.—18, fejeskáposzta —06.—14, kelkáposzta —24.—50, vöröskáposzta —24.—48, fejesaláta drb-ja —04.—12, torma —50.—1.—, burgonya, rózsza —10.—16, q-ja 8.—12.—, burgonya, közönséges —08.—10, q-ja 6.—7.—, burgonya, kifli —20.—25, champignon gomba 2.—3.—, fekete retek —12.—22, hónapos retek csomója —06.—10, ugorka —26.—80, zöldpaprika —10.—30, tök (főző) —12.—18, paradicsom —04.—08, zöldbab —20.—1.—, zöldborsó —40.—70, sóska —20.—30, paraj —20 P. Gyümölcs: alma —20.—1.20, birsalma —60.—80, őrsi barack —40.—3.40, áfonya 1.30—1.80, szőlő —16.—80, dió —70.—1.50, som —60 P.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje —30.—36, habtejszín literje 2.60—3.20, tejfel literje 1.60—2.40, centrifugált vaj

kg-ja kicsinyben 4.—5.20, nagyban 3.60—4.—, szedett vaj kg-ja kicsinyben 3.—3.20, tehéntúró kg-ja kicsinyben —80.—1.—, juhtúró kg-ja kicsinyben 2.20—2.40, trappista sajt kg-ja kicsinyben 2.40—3.20, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 4.40—5.60 P.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Csirke darabja 1.20—3.—, tyúk drb-ja 2.50—3.—, ruca drb-ja 2.50—3.— P. Leölt baromfi: Hízott ruca kg-ja 1.20—2.20, csirke kg-ja 2.40—3.20, tyúk kg-ja 2.—2.50, hízott lúd 1.90—2.20. Libamáj kg-ja 4.—7.—, lúdszár kg-ja 2.20—2.80, tojás drb-ja —09.—14 P.

Gyapjú. A belföldi gyapjúpiacra a forgalom csak nagyon szűk keretek között mozog. Készletek a gazdák birtokában már alig vannak. A következő árak jegyezhetők: gyengébb minőségű fésűs és szövetgyapjú —75.—1.20.

Paprika. Termelői árak kg-kint Szedés: Édesnemes paprika 2.60—2.70, fél-édes paprika 1.80—2.10, rózsapaprika 1.50—1.70, II. r. paprika —70.—80, III. r. paprika —40.—50, fűzépaprika fűzénként 5.—7.— P. Kalocsán: Édesnemes paprika 2.30—2.40, rózsapaprika 1.30—1.50, II. r. paprika —50.—60, III. r. paprika —20.—35, fűzérés csöves paprika —80.—1.— P kg-kint.

RÁDIO

Vasárnap, október 5.

9.00: Ujsághírek, kozmetika. — 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi-templomból. — 11.15: Unitárius istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 2.00: Gramofonhangverseny. 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5.15: A Fejes szalonzenekar hangversenye. — 6.15: Kovács Andor humoros konferánssa. — 6.45: Cselényi József magyar nőtaakt énekel Bura Károly és cigányzenekarának kíséretével. — 7.45: Sport- és löversenyeredmények. — 8.00: Offenbach-hangverseny. — 9.20: Hangverseny. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd debreceni Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye.

Hétfő, október 6.

9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi-templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 6.10: Molnár Endre „Jósefstadi legenda” c. költeményét előadja Gárdos Kornélia. — 6.20: Bibó Lajos felolvasása: „Haazfelé”. — 6.50: Emlékezés az aradi vértanúkra. — 7.25: Az Acélhang Dalárda hangversenye. — 8.00: A nemzetközi műsorcsere-sorozatban a Német Rádió műsorának közvetítése. — 9.30: Pontos időjelzés, hírek. Után: Rác Béla és cigányzenekarának hangversenye. Majd időjárásjelentés. — 10.30: A m. kir. 1. honv. gyal. ezr. zenekarának hangversenye.

Kedd, október 7.

1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Brandeisné Frey Meláné gyermekei és meséi. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: Vikár Béla, a Magyar Tudományos Akadémia tagjának előadása. — 5.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. — 6.30: Francia nyelvoktatás. — 7.00: A Rádióélet félórása. — 7.30: Báró Vay Sarolta zongorahangversenye. — 8.00: Bánó Dezső, az Idegenforgalmi Szövetség alelnökének előadása. — 8.30: „Ösz”. Rendező Paulini Béla. — 9.30: Pontos időjelzés, hírek. — 9.45: Másfélóra könnyűzene. E hangverseny szünetjében: Időjárásjelentés. Majd ifj. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Szerda, október 8.

1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Morse-tanfolyam. — 4.10: Stumpf Károlyané előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: Marschalkó Lajos novellái. — 5.30: Gramofonhangverseny. — 6.30: Olasz nyelvoktatás. — 7.00: Rádió amatőrposta. — 7.45: Berkó István előadása. Utána: Pontos időjelzés, hírek. — a9.10: A Roth-kvartett kamaraestje. Utána: Időjárásjelentés. Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Csütörtök, október 9.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3: Piaci árak, árfolyamhírek. — 4: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 5.10: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata. — 5.45: A m. kir. folyamórség zenekarának hangversenye. — 6.45: Rella Pál felolvasása. — 7.15: Angol nyelvoktatás. — 8: Tarnay Alajos és Lányi Viktor dalai. Éneklők: Szabó Lujza és Szedő Miklós. — 9: Svéd est. A m. kir. Operaház zenekarának hangversenye. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye.

Péntek, október 10.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3: Piaci árak, árfolyamhírek. — 4: Szanyi Aladár meséi. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Tót-magyar nyelvoktatás. — 5.30: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. — 6.30: Képek a magyar irodalom mutatóból. Dr. Császár Elemér előadása. — 7: Gyorsíró tanfolyam. — 7.25: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: A Fejes-szalónzenekar hangversenye.

Szombat, október 11.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3: Piaci árak, árfolyamhírek. — 4: Kállay János novellái. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Meister Ferenc dr. előadása: „Régi magyar szüretetek”. — 5.25: Hangverseny. — 6: Halász Gyula előadása. — 6.30: Mit üzen a rádió. — 7.30: Színműelőadás a Studioból. — Utána: Gramofonhangverseny. — Majd: A „Nur Du” című hangosfilm közvetítése a Kamara-Mozgófénykép-színházból. — Kb. 11: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Utána: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

KIADÓHIVATALI ÜZENETEK

Dávid J., Kéthely. Rendezve október 31-ig. 10 P érkezett január 76-n, a másikkal 10 P szeptember 11-én.

Beremen D., Nagyarsány. Rendezve november 30-ig.

Oláh L., Alsófüged. Rendezve október 31-ig.

Borsos S., P-ladány. Rendezve október 31-ig.

Pető J., Sántos. Rendezve 1931 febr. 28-ig.

Hegedüs L., Négyes. Rendezve 1931 július 31-ig.

Szalok J., S-nagyfalu. Rendezve június 30-ig.

Kucserka F., Sur. Rendezve július 31-ig.

Lengyel J., Sarkiadánd. Rendezve szeptember 30-ig.

Tatár J. Z.-szántó. Rendezve december 31-ig.

Szabó K., Zalavár. Rendezve szeptember 30-ig.

Kántor Gy., Tiszafüred. Lejárt január 31-én.

Varga J., Makó. Előző befizetése április 2. Február 1-től jár a lap, most rendezve 1931 január 31-ig. Üdvözlét.

Jenei S., Makó, T. 438. Rendezve augusztus 31-ig.

Kisbirt. Szöveiség, Nagyiván. Rendezve szeptember 30-ig. Előző lejárat március 31.

Varga S., Sikátor. Rendezve május 31-ig.

Juhász G., Tméra. Lejárt 1929 július 31.

T. István, K.-tanya. Kérését nem teljesíthetjük, mert levelében a lakhelyet nem írta meg.

Pap J., Pladány. Lejár 1931 április 30-án.

Id. Horváth I., Börcs. 4 P-vel rendezve november 30-ig.

Főszerkesztő: Dr. Farkas Endre.

Közigazdasági szerkesztő és felelős kiadó: Dr. Sényi Pál.

Főmunkatárs: vitéz Pölöskei János.

GAZDAHIRDETÉS

Ezen rovaiban gazdák által leadott hirdetés szavanként 4 fillér

10 holdas szőlőbirtok

Tófejen (Zala megye), ezévi terméssel és felszereléssel együtt 8500 pengőért azonnal eladó. A birtokhoz tartozik 5 hold fiatal, 6 éves ojtványos szőlő, 2 hold gyümölcsös, 3 hold szántó és rét, végén akáccsal, 1 vincellérakás cinezett bádogtetővel, 1 présház, pince, 90 hl őraltalmú hordóval, 3 nagy kád, 2 prés, 4 permetező, 1 porozó, fertályos sajtárok, puttonok, szőlőmorzsoló stb. A birtokba lévő 2800 pengő ténher rajt maradhat. Értekezni lehet: Böröcz István bérlőnél, Kerekipusztán, u. p. Kővágóórs, Zala megye.

Eladó

5 darab fajtiszia leghorn kakas és 5 darab jérce. Venni szándékozók jelentkezzenek Nagy Pál János ecse di táborlagunknál. A kakasok és jércek párját a legutányosabban adja!

Keresek

megvételtre 2 csikó öszvért, herélieket, nagy fajtát, Kiss Péter, Cserhátsurány, Nógrád vármegye.

Figyelem!

Akinek papíréru diója van írjon a kiadóba ár feltüntetésével és küldjön mintát.